

Cap Vermell

Capdepera i Cala Rajada - n° 259 - any XXIV - setembre 2004

III Mostra de la Llampuga

Cap Vermell
setembre
2004

nº 258

Obra Cultural Balear

Capdepera
i
Cala Rajada

Hem fet aquest número:

Joan Rai
Pep Terrassa
Jaume Fuster
Paco Galià
Llucià Rinyon
Berta Liesegang
Felip Esteva
Miquel Piris
Lluís Cerrada
Mª Àngela Melis
Joan Torres
Sebastià Ferrer

Cap Vermell ofereix les seves planes per a difondre qualsevol opinió, notícia o xafardeig que vulgueu fer.

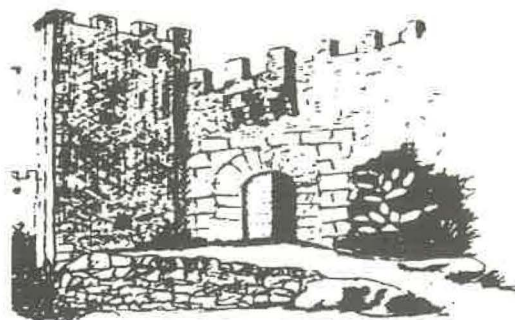
Si teniu res a dir dels comentaris publicats, teniu a la vostra disposició les planes d'opinió i cartes al director

Dipòsit legal
1197/80

Imprès a
SIBA
Santa Margalida

Amb el suport de la Direcció General de Política Lingüística

Portalet

És encara calenta la reunió que tots els partits de l'oposició varen mantenir per tal de, des de la majoria que representen, dissenyar una estratègia de control de l'equip de govern molt més eficaç que la que han presentat fins ara. Tothom diu que serà molt difícil aconseguir que la disparitat ideològica d'aquesta oposició fructifiqui en una línia de treball en comú, capaç de rompre la dinàmica de PP-Es Grup, que tot i la seva minoria, es comporten com si es tractàs d'un govern amb una ampla majoria.

Cadascun dels partits de l'oposició s'ha vengut queixant de la manca de diàleg i de consens en la presa de decisions, i de la precipitació en les propostes que es presenten. Fins i tot, des d'alguns partits es comenta que PP-Es Grup no dubten de declinar responsabilitats, en tot allò que no avança degudament, carregant-les al deure d'una oposició obstructionista. Tots recordam, encara, l'aprovació dels pressuposts de 2004, en què s'apel·là a la responsabilitat de l'oposició, i que es pogueren aprovar, finalment, gràcies a l'abstenció del PSOE. Aquesta manera d'entendre l'acció de govern perverteix els seus fonaments: la responsabilitat l'ha d'assumir qui governa, sempre, i és qui governa que s'ha de cercar els suports necessaris, si no en té, a força de dialogar i de consensuar. I això no sols no és dolent, sinó que, amb tota seguretat, enriqueix la vida política del poble. A banda d'aquesta situació conjuntural, entre nosaltres també és habitual la pràctica del caïnisme polític i de la cultura de la revenja, de manera que en canviar de signe polític, a qualsevol institució, els nous responsables semblen més enderriats a desfer i desprestigiar l'acció de govern dels seus predecessors que no a endegar un projecte propi i il·lusionant, i donant continuïtat a aquells projectes i treballs que vertaderament valguin la pena. Encara és molt verda la cultura del diàleg.

D'aquí a no res, s'haurà de tornar parlar de pressuposts –fins i tot sembla una mica estrany que ja no se'n parli insistentment–, i poden passar dues coses: que, com en l'exercici anterior, s'apel·li a la "responsabilitat" de l'oposició i es demanin xecs en blanc, o que se'n parli amb prou temps i es promogui un debat enriquidor, del qual en surtin uns pressuposts de tots, o, com a mínim, recolzats per una majoria suficient. La iniciativa, en aquest sentit, l'ha de dur l'equip de govern. Pel bé de Capdepera, esperam que s'hi posin d'hora i que totes les parts s'hi impliquin amb una actitud positiva. Crítica, però positiva.

Plaça des Sitjar

Donació

La delegació de Benestar Social de l'Ajuntament de Capdepera, per mitjà de la seva regidora, Maribel Vives, ha fet una donació de 900 € al casal Ca'n Gazà. Aquests diners es recaptaren a un concert de música celta que se va celebrar el dia de Sant Roc. En aquell concert, dues empreses donaren begudes, cervesa i refresc, gratuïtament, a l'Ajuntament, i aquell vespre a la barra de les festes només se serviren aquests dos tipus de beguda, ja amb la finalitat que tot allò que

es recaptàs fos per una causa benèfica.

Levon a Capdepera

Del 16 al 26 de setembre, el fotògraf Levon Ohanesyan va pre-

sentar a can Creu d'Inca una exposició amb motiu dels 25 anys de residència a Capdepera. El 1979, aquest ciutadà armeni nascut a Turquia va arribar al nostre poble, procedent d'Alemanya, on havia cursat els seus estudis professionals, i s'instal·là entre nosaltres. D'aleshores ençà, Levon ha capturat, amb la seva màquina, allò més interessant i significatiu del nostre esdevenir a partir de la seva visió de fotògraf professional. Retrats, instantànies, panoràmiques, festes, acontèixements socials i esportius... es varen donar la mà en els plafons de l'exposició, i qui més qui manco s'hi pogué veure retratat, això sí, amb uns quants anys menys.

Escoles municipals

El departament d'Educació, Cultura, Esport i Joventut, de l'Ajuntament de Capdepera, ha tret al carrer, un any més, el fulletó que agrupa tota l'oferta formativa, des de l'Escola de Música a les Escoles Esportives, passant per l'Escola d'Adults i els cursos organitzats pel

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

Oficina de Cala Rajada
Elionor Servera, 77
www.sanostra.es

Centre Jove. És una bona idea aquesta de presentar, a principis de setembre, tot allò que organitza l'Ajuntament, per bé que es podria millorar afegint-hi altres alternatives d'oci, esport o formació ja consolidades en el nostre municipi, i concretar més els horaris en la mesura que això sigui possible (com els de les escoles esportives, que vénen molt detallats).

- Escola de Música (tf 971563710)
- Escoles Esportives (tf 971588197) matriculació fins dia 15 d'octubre
- Escola d'Adults (tf 971564953) matriculació del 4 al 22 d'octubre.
- Centre Jove (tf 971818638). A partir d'octubre, segons l'activitat.

Aquest hivern, qui s'avorreixi serà perquè voldrà.

Little Music

Ja comentàvem, el mes passat, a propòsit de les festes d'estiu, que aquest conjunt vocal integrat per vuit joves cantaires havia estat una de les sorpreses més agradables. Els poguérem escoltar, altra vegada, dia 18 de setembre, en què ompliren l'església de Capdepera, amb un concert dins la línia de mesclar temes més o manco coneguts, però sempre d'una indubtable qualitat. El dia 19 actuaren a Portocristo, també amb un èxit notable, i sembla que comencen a ploure'ls ofertes de més actuacions. Fantàstic.

Oposició

Dia 15 de setembre, a proposta del PSM, es reuniren a les

dependències de l'oposició (can Rata), els representants dels partits de l'oposició municipal: UCAP , PSOE, PSM i EU. La finalitat era valorar l'actuació de l'equip de govern al llarg del primer any de gestió, i la pròpia estratègia de l'oposició. Es tractaren molts d'aspectes de la política local i la necessitat de fer arribar el missatge dels partits reunits a l'opinió pública. Aquesta reunió tindrà continuïtat, amb la qual cosa l'oposició espera augmentar la seva eficàcia i, sobretot, exercir un control més estret sobre l'equip de govern, per sobre de les diferències ideològiques existents i des del respecte a l'autonomia de cada partit.

Sol Naixent

Des del 4 de setembre, Pep Navarro és el nou president de l'associació "Sol Naixent" de la Tercera Edat. L'acompanyaran, a la nova junta elegida, Jaume Bonnin Fuster (vicepresident), Josep Lull Aguiló, Bartomeu Riera Sansó (tresorer), Antoni Bauçà Massanet, Antoni Sureda Sancho (secretari), Miquel

Ferrer Ginard, Jaume Alzamora Blanes, Antoni Serapio Reus, Antònia Fuster Picó, Josefina Romero Iniesta, Maria Blanès Gaià i Francisca Muntaner Massanet.

Amb aquesta elecció, presidida pel vicepresident de la Federació d'Associacions de la Tercera Edat, Joan Mates, es tanca el període d'interinitat que es produí com a conseqüència de la dimissió de l'anterior president, Sebastià Ferrer "Maleter". Però si l'elecció tanca el buit legal, amb tota seguretat deixa oberta la ferida dels enfrontaments que en el si de l'associació s'havien vengut produint en els darrers mesos. Desitjam que el temps, i una total transparència dels comptes, passats, presents i futurs, acabin de curar una fractura que ja no s'hauria d'haver produït.

Aquesta associació, d'altra banda, té previst celebrar el seu dinar anual, el dia 2 d'octubre. Esperam que els faci bon profit i que el futur de "Sol Naixent" sigui això, un sol naixent i radiant, ple de llum i d'escalfor per a tots els seus socis. III Mostra de la

carrer l'Agulla, 26. Cala Rajada

C/. L'Agulla, 14 - Tel. i Fax : 56 39 27 - CALA RATJADA

OFICINA I TALLER:

C/. Ferrers (Polígon Capdepera)- Tel. i Fax : 56 42 53

INSTAL·LADOR AUTORITZAT GABRIEL TORRES MALPESA

Escoles

Normalitat és la paraula que definiria l'inici de curs a les escoles del municipi. En els terminis prevists, les escoles de Primària, s'Auba i s'Alzinar, començaren les classes, dia 13 per a Educació Infantil, i dia 14 per a Educació Primària, de forma esglaonada, evitant les aglomeracions dels primers dies. Això sí, ambdues escoles han sofert una important renovació del professorat interí, a causa de la renovació del conveni d'estabilitat del professorat (que ha durat 3 anys i ha donat certa tranquil·litat a les plantilles).

Com a novetat, hem de recordar que s'ha adjudicat el projecte d'ampliació de s'Auba, en dues unitats d'Infantil, que són del tot necessàries, i que atenent la creixent població infantil resultaran aviat insuficients. Mentre, a s'Alzinar encara hauran d'esperar per a l'anunciada reforma del centre escolar. No s'ha arreglat el mur de contenció de la zona esportiva i poc se sap de com es troba el projecte de remodelació i dels terminis d'execució.

I si per un costat comencen les classes, per un altre hi ha activitats que acaben, com és el cas de les Escoles d'Estiu, que enguany, per primera vegada, tenien caràcter municipal i que s'han ubicat a les dependències de les escoles de s'Auba i s'Alzinar (els pares podien matricular els seus fills a una o altra escola, indistintament).

POS

Aquestes sigles corresponen al Pla d'Obres i Serveis del Consell de Mallorca, que cada any ajuda els ajuntament a dur a terme projectes, bàsicament d'infraestructures de sanejament i vies públiques, dels qual en subvenciona al voltant del 70%. Enguany l'equip de govern proposà al plenari tres obres: sanejament d'un tram de l'autovia Joan Carles I, els pluvials del polisportiu i l'asfaltat del camí Vell del Far. Aquesta darrera proposta era la que prioritzava l'equip de govern, o això és el que comunicà a la comissió informativa corresponent, però es va trobar que l'oposició es decantà, precisament, pels altres dos projectes. Una vegada més l'oposició es va queixar de precipitació i manca d'informació, ja que aquesta convocatòria del Consell de Mallorca és anual i hi havia hagut temps abastament per a consensuar quines obres es podrien presentar i evitar la política de fets consumats.

Neteja

El passat dia 18, el grup Terra Roja va organitzar una jornada de neteja del pinar de Son Jaumell, especialment la zona habitualment emprada per a les acampades que hi organitza cada estiu. Al voltant de 40 joves, inclosos els monitors, es dedicaren a recollir tota mena de fems i deixalles, entre els quals no hi mancaven mobles i electrodomèstics, ni, fins i tot, un barral ple de gasolina! Es va comptar amb l'ajuda de Pere Llabata, l'encarregat de la finca, el qual va anar traslladant amb el seu vehicle els centenars de quilos de brutor arreplegada.

Ball de bot

L'agrupació folklòrica de Ciutadella Arrels de Sant Joan actuà, juntament amb el grup local Castell de Capdepera, a la plaça dels Pins, dia 5 de setembre, davant un nombrós públic format per residents i turistes. A la ballada s'interpretaren nombroses danses

**CLÍNICA
DENTAL**
Cala Rajada

pròtesi removable
pròtesi fitxa
ceràmica
reparacions de pròtesi
empastats
neteges-extraccions
endodòncies
tractaments

Carrer Faralló, 54-1er D (davant hotel Alondra) -07590 CALA RAJADA
Telèfons 971 564 860 / 971 564 409

típiques del folklore menorquí, lluint els vestits de feina i festa de l'illa germana. L'actuació formava part d'un intercanvi entre les dues agrupacions (Castell de Capdepera ja havia visitat Menorca), i tota la jornada va transcórrer en un ambient festiu i de companyerisme.

Any de la llata

Dimarts dia 21 de setembre es dugué a terme la primera reunió d'associacions i particulars per a començar a donar forma a la comissió encarregada de preparar el programa de celebracions al voltant d'aquest esdeveniment. Ja en aquesta primera trobada s'hi notaren absències significatives, com la de l'Associació Hotelera, o la de l'Institut de Secundària, entre d'altres. De moment no es pot parlar de cap projecte concret sinó d'una sèrie d'idees disperses que hauran d'anar prenent forma a mesura que els treballs d'aquesta comissió avancin. Tot plegat, ara mateix, sembla més aviat una empresa voluntarista, molt oberta i, el que és més important, sense que hi hagi un

pressupost orientatiu. De moment s'han creat distints grups de feina, un representat de cadascun dels quals integrarà la comissió que es reunirà mensualment per anar avançant en l'estructura del programa. D'aquí a final d'any només falten tres mesos, i aquest és un període molt curt i que exigirà molta dedicació i esforç si es vol que aquest projecte respongui a les expectatives que s'han creat al seu voltant. Això en un any en què se celebra el centenari de "La Palmera", motiu més que suficient per a les commemoracions.

Huster

art en joies

carrer l'agulla, 24 taller de joieria

joieria universal

carrer elionor servera, 37 tot un clàssic

07590 cala rajada - mallorca
telèfon 971 58 82 25 - fax 971 58 82 26

GRUP MUNTANER - RIBOT, S.L.

Antonio J. Muntaner Pomar

FINISTERRE, S.A.
SEGUROS

**CATALANA
OCCIDENTE**

novomedic, s.a.

POMPAS FUNEBRES

Perruqueria
Tel. 971 81 81 43

C/. S'alzinar, 18 - 07580 CAPDEPERA
Tel. 971 56 30 96- Tel. Mòvil 617 39 29 29 - Fax 971 56 53 10

Edifici

Que Cala Rajada manca d'infraestructures socials i comunitàries mínimes, és un fet tan vell com el poble. Que mentre el nucli urbà i la població del pintoresc «port de pescadors» creix i creix, i els serveis empitjoren any rere any, sota el signe de la saturació, és evident. Que sembla que aquest edifici multiusos de Cala Rajada, que se situaria a la zona de l'antic Club s'Auba, pot ajudar a canviar el rumb, també és cert. L'esmentat edifici, encara en fase d'avantprojecte, pot tenir un cost al voltant dels 6 milions d'euros (mil milions de pessetes!), i l'Ajuntament ha sol·licitat (sol·licitud aprovada a corre-cuita, dia 16 de setembre, amb els vots de l'equip de govern i l'abstenció de l'oposició), a la Conselleria de Turisme, una subvenció del 50%.

Aquest macroprojecte contempla el tancament d'un tram del carrer Hernán Cortés, comprès entre l'avinguda Floreal i el carrer Sant Andreu, i una construcció que abasta una superfície de més de 4.000 m². Com hem vingut indicant des de temps enrere, l'edifici de s'Auba hauria d'integrar una sala polivalent, especialment pensada per a congressos i actuacions, la biblioteca, les oficines municipals, l'oficina de turisme, l'escola d'adults i les sales per a entitats. I nosaltres en veure-ho ho creurem, i ens n'alegrarem i ho celebrarem.

Com es pot veure, es tracta d'un projecte amb un cost molt alt, d'aquells que s'haurien de pensar amb deteniment. Però tampoc. Com sol ser habitual, va ser presentat als membres del Consistori gairebé com una decisió ja presa, sense temps per al seu estudi minuciós, i la petició de subvenció com una urgència difícilment justificable. Finalment, la subvenció s'ha demanat, amb els vots favorables de l'equip de govern i l'abstenció de l'oposició, la qual, una vegada més, ha acabat donant un xec en blanc a PP i Es Grup. És per no perdre la subvenció, diuen...

Brigada verda

Hem sabut per la premsa de Ciutat —com moltes vegades, a manca d'informació directa des de l'Ajuntament—, que és intenció de l'Ajuntament la creació d'una Brigada Verda, o quelcom de semblant, que tendria per missió el control de la salut mediambiental del poble. Entre d'altres treballs, es farien campanyes de conscienciació entre els ciutadans, per mitjà de visites domiciliàries en què s'explicarien les tècniques de reciclatge; es procuraria la detecció de focus d'abocaments incontrolats, especialment en zones no urbanes; també es controlaria el seguiment de les ordenances per part dels comerços, que serien multats més rigorosament en funció de la gravetat de la possible infracció; i, en definitiva, es vetlaria perquè el nostre fos un municipi més net i saludable. La Brigada comptaria amb quatre membres de plantilla.

I què hi podem dir, nosaltres? Doncs que estam absolutament a favor d'aquesta iniciativa, que encoratjам l'Ajuntament perquè la dugui endavant i que no dubti d'informar-nos d'aquesta i d'altres iniciatives semblants, que sempre trobaran les nostres portes obertes.

Consell Escolar

El passat dia 27 es va constituir el Consell Escolar Municipal, integrat per representants dels distints centres

Productes ecològics

fruits i verdures fresques.
pa, cereals, mel, ous, iogurt,
llet, fruits secs ...

productes mallorquins

setnamentalment et duim a ca
teva la fruita i verdura de
temporada.

Informa't al telf.: 971 819 480

SA BOTIGUETA

Carrer Major, 4 (entre l'Ajuntament
i el bar de Can Patilla)
Capdepera

Telèfon 971 81 91 53

Avda Elionor Servera, 72. Cala Rajada
Davant oficina de Sa Nostra

Els dimarts romandrà tancat tot el dia

educatius del poble i dels tècnics de l'àrea de cultura i benestar social, i que temps enrere havia estat aprovat per unanimitat pel Ple de l'Ajuntament.

En aquesta primera reunió allò que es va fer va ser traçar un calendari de feina i els objectius del Consell; també en sortiren dues comissions: una referida a la problemàtica social en relació a l'educació, i una altra adreçada a la coordinació d'activitats extraccolars. En representació de l'equip de govern, hi assistiren els regidors Mateu Melis, que la presidí, i Maribel Vives; Joana Aina Flaquer hi va ser en representació de l'oposició.

Delegat

L'Associació de Veïnats de son Moll, acompanyada del regidor de l'Ajuntament, Fernando Peñalver, va visitar, dia 16 de setembre, el Delegat del Govern, Sr. Ramon Socias. Aquest polític, com molts sabeu, no és un desconegut per a molta gent del poble, per quant va exercir aquí com a metge. Com podeu suposar, la finalitat de la visita no era altre que saber noves de la situació del projecte de remodelació del passeig de les Atzavares.

La conclusió que els membres de l'Associació en varen treure és que, un dia o altre, el projecte acabarà

excitant-se, però ara mateix es troba a Madrid després que se'n modificassin alguns aspectes concrets com ara el dels carrers d'accés, els quals, a parer de la demarcació de Costes, són de competència municipal. La qual cosa redueix notablement l'inversió prevista en el projecte original.

Independentment que agradi més o menys, si aquest projecte és respectuós amb la zona, estaria bé que tiràs endavant, encara que només fos per demostrar als ciutadans que els polítics no hi són només per tirar en terra tot el que han fet els seus predecessors.

Agenda de la vila agost

Agost

Naixements

- dia 3, Inés Ruiz Morey de Julio José i Bàrbara
Sergi Muñoz Sosa de Alfonso i Antònia
Frank march Segarra de Juan José i Sílvia
- dia 5, José Gabriel López Cuesta de Raúl i Mª Belén
- dia 8, Elias-Benno Baeck de Sven i Gülein
- dia 9, Carla Bordoy Villalobos de Miguel i Carmen Francisca
- dia 16, Ainhoa Gómez Uribe de José i Ana Maria
- dia 23, Emiliano Scheweighofer Méndez de Andreas i Mª Carmen
- dia 26, Augusto Alfonso Martin Mesa Ferrer de Carlos i Francisca

Noces

- dia 6, Cristian António Intriago Zambrano amb Elena Cardell Matallana
- dia 12, Pablo Francisco Vivancos Pérez amb Purificación Malagón Zafra
- dia 20, Miguel Rodríguez Flaquer amb Volha Andeyeva
, David Martín Jiménez amb Bella Maria Alvin Mera
- dia 27, Pedro Miguel De Arce Arquellada mab Maria Luisa Gumier Romero
, Pablo José Da Silva Tort amb Míriam Janet Piriz

Finats

- dia 4, Pedro Vaquer Sancho (1.915)
- dia 19, Gabriel Riutort Jaume (1.948)
- dia 21, Pedro Alzamora Blanes (1.938)
- dia 23, Juan Vicens Sampol (1.926)

III Mostra de la Llampuga

Vint-i-tres parades, 3.000 quilograms de llampuga, a 2.000 racions cada restaurant, al voltant dels 100.000 euros de pressupost, més de sis mil visitants en un dia, i moltes, moltes hores de feina de la Comfraria, de cuiners d'hotel i restaurants, i de tothom que fa possible aquesta mostra que en el seu tercer any d'existència podem considerar consolidada, si més no des del punt de vista organitzatiu.

Dia 21 de setembre es presentà l'edició d'enguany a la sala multiusos del teatre, amb la presència del Patró Major, Bernat Martí, i del secretari de la Confraria, Jeroni Ferrer; del batle de

de visitants. A més a més, es va muntar una exposició d'objectes antics del món de la mar, inclosa alguna demostració de l'antiga artesanía marinera, com l'elaboració de nanses per a la pesca de la llagosta, que al llarg del dia va reclamar l'atenció de la majoria de visitants. I encara una altra exposició, aquesta de les fotografies del concurs per al cartell de la Mostra, hauria de romandre oberta durant tota la jornada. En definitiva, un marc perfectament a punt per a l'aconteixement. Només un aspecte semblava desdir d'entre tan magnífiques expectatives: el temps. El diumenge dia 26 es va aixecar malagradós, i fins i tot va brusquejar una bona estona, tenyint l'horitzó de negres presagis.

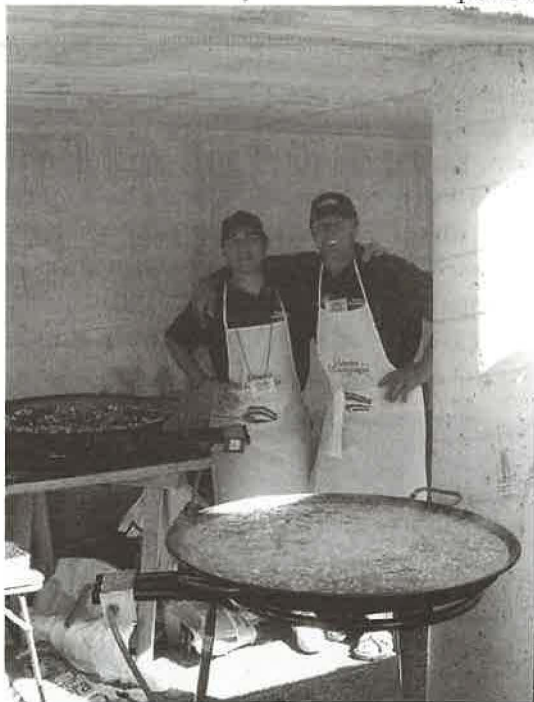
Capdepera, Joan Ferrer; del conseller Miquel Àngel Flaquer, com a representant del Consell de Mallorca i de l'Associació Hotelera; i de Miquel Àngel Calviño, Director General de Pesca del Govern de les Illes Balears. Després de les paraules de benvinguda i presentació, per part dels representants dels pescadors, els representants de les institucions manifestaren el seu suport a la mostra i el desig de seguir col·laborant per a assegurar la continuïtat d'aquesta mostra.

Total, que dia 26 tot era a punt, amb el moll net com una patena i totes les parades en peu de guerra per tal d'oferir el millor de cada casa als milers

El resultat ja el sabeu: el temps es va compondre, i fins i tot la mica de vent de nord que va continuar bufant es va agrair, especialment a les hores del migdia, quan feia més calor. La inauguració, a les 11'30 en punt, d'acord amb les previsions del programa, la presidiren la consellera d'Agricultura i Pesca, Margalida Monet; el conseller de Turisme, Joan Flaquer; el director general de Pesca, Miquel Àngel Calviño; els consellers del Consell de Mallorca, Miquel Àngel Flaquer i Antoni Pascual; el batle de Capdepera, Joan Ferrer; el patró major de la Confraria, Bernat Martí; així com la resta del consistori i membres de l'oposició.

A les 12 s'obriren les portes al públic, i a partir d'aquí una vertadera i progressiva allau humana, que assolí el cim entre les 13'30 i les 15 hores, amb un ple total, on no només era impossible trobar un seient sinó que era difícil menjar de drets, de tanta gent que hi havia. Algunes de les parades acabà les existències previstes per al migdia. Al capvespre, a partir del "sus" que donà el grup musical "Na Forana Jazz", l'afluència de públic

sembla haver-se reservat. Entre les 9 del vespre, en què se suposa que la Mostra acabava, i les 10, hora dels focs artificials, hi va haver parades que continuaren donant menjar, fins a acabar les existències. De les meravelles culinàries que poguérem tastar, no en deim res, perquè parlar bé de qualsevol d'elles seria deixar de banda les altres, tant bones o més, de les més senzilles i tradicionals, fins a les més sofisticades i espectaculars, totes elles exquisides.

La Mostra, que un any més ha coincidit amb la Festa del Turista, i com dèiem va acabar amb focs artificials i la sensació que l'any que ve tendrem una quarta edició de llampugada. Enhorabona a la Confraria de Pescadors, que duu el pes de l'organització, i a totes les institucions, hotels, restaurants, particulars i voluntaris que s'impliquen per fer d'aquesta trobada una de les majors festes culinàries de Mallorca.

Sa Senalla fruites i verdures

Horari: de 8'30 a 13'30 h. i de 17 a 20'30 h. Dissabtes capvespre tancat

C/ Magallanes, 22 (davant Correus)
Tel. 971819203 Cala Rajada

Cap Vermell
259

Pita pita

Fa dos mesos que el meu amic Yoshimura m'havia de tornar el cap. Ja n'estic una mica cansat, d'aquest «japo» dels collons i de conduir per la dreta. A més, fa una setmana que en Pramayama l'espera a Nova Delhi. Jo la seva testa ja la tenc aquí i el meu cos, en tan sols 6 dies, és tot un expert en les danses de Bollywood. Ahir vespre vam causar sensació a la festa de l'escuma de Sant Llorenç... Pita, pita. Mentrestant, el meu amic indi decapitat va cada dia a correus ansiós per donar-se el gust de ballar una jota i experimentar els beneficis tàntrics de l'experiència. Per ventura ja s'ha escrit massa sobre la influència del ball de bot en el sexe i el camí cap a una espiritualitat plena, però a l'estranger encara és poca la gent que hi està interessada. Això està canviant. A Llevant he dirigit diverses trobades on alemanys, mallorquins, equatorians i argentins han fet esclatar de joia el seu setè sacre gràcies al nostre estimat ball tradicional. Per practicar el meu mètode homes i dones van vestits tan sols amb un rebosillo. La resta és secret. Per saber en què consisteix el curs hauríeu de pagar els 9.000 euros de la matrícula. També hi podríeu assistir d'oients pagant només 1.000 euros, un preu barat tenint en compte que a canvi es pot aconseguir conèixer la dimensió eterna del vostre ésser. A més, per aquest preu també podeu participar en el debat sobre l'anunci del Renault Clio que inspira aquest «article» o cosa que acab d'escriure. Ara vos he de deixar. Avui toca control antidopatge a la redacció de Diari de Balears. En Miquel no s'explica com m'ho faig per passar-lo sempre sense problemes. Jo tampoc.

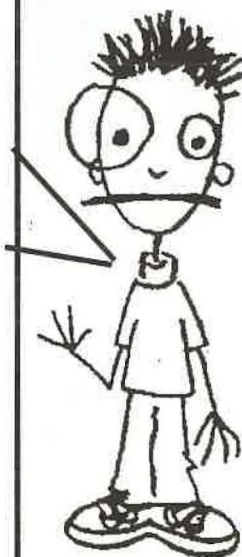
Miquel Piris. Periodista.

mpiris@mallorcaweb.net

ai, tomeuet!

Aznar diu que els atemptats de l'11-M tenen les seves arrels en la reconquesta cristiana que comença en el segle VIII. Això, que podria semblar una pardalada de cafè, la va dir qui, posava, i posa, en dubte que l'atemptat de l'11-M fos responsabilitat exclusiva del terrorisme islàmic, i per qui, a més, fins fa dos dies tenia la màxima responsabilitat en el govern d'Espanya. I això, a més, es pronuncià en un foro universitari americà, en una classe que se suposa magistral.

És evident que a Amèrica hi ha universitats a les quals no m'hi trobareu. No hi ha res que aprendre.

Instal·lacions

L'Agulla S.L.

Pep Terrasa

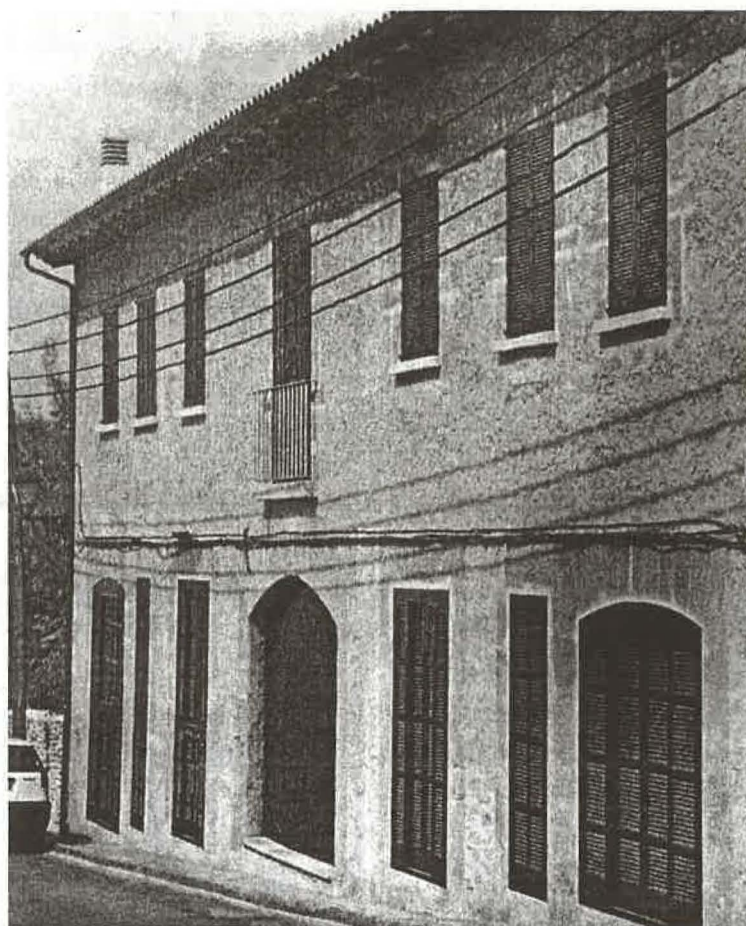
*C/. Miquel Garau, 26
07590 Cala Rajada
Tel. 971 56 36 59
Fax 971 56 54 61*

ENTRE TEMORS I ESPERANCES

Crònica local entre dues guerres (1808-1939)

BARTOMEU SERVERA GILI "PIRICUS" (II)

(XXXIV)

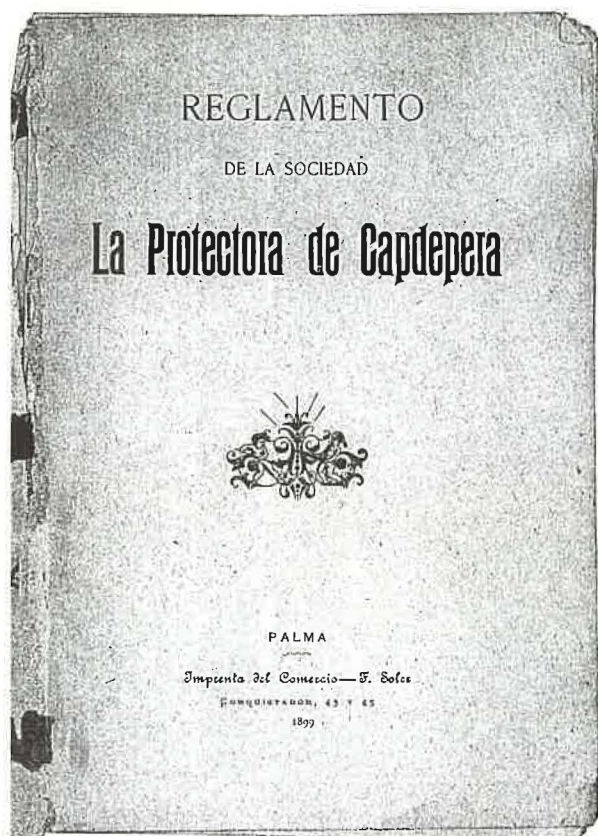

Magatzem de can Piricus. La façana actual és quasi idèntica a l'original.

A Capdepera la crisi de 1898 fou especialment greu perquè a la manca d'estalvis per satisfer les respectives quotes de consum s'hi afegia l'escassetat de queviures a un preu prohibitiu. Malgrat tot entre els republicans i liberals hi havia la convicció que aquella crisi era, en part, provocada pel desmesurat afany d'enriquiment dels comerciants. Allò que més afectava a la població eren els

elevats preus de la farina i dels aliments que els comerciants justificaven per l'escassetesa de dits productes.

Durant el govern municipal del liberal Sebastià Ferrer "Cofeta" (1888-1891) s'havia constatat la fraudulenta introducció d'espècies al municipi, una il·legalitat que de cada any s'agreujaria. Tot i això durant l'època de govern municipal conservador

(1892-1903) no hi ha cap referència en el llibre d'actes sobre possibles il·legalitats comercials, un temps en què la crisi s'accelerà i era evident la intensificació del contraban.

Dia 20 de desembre de 1896 davant les costes de Bugia, al nord d'Àfrica, s'enfonsà un llaüt de pesca tripulat pels gabellins Joan Ferrer Massanet de 31 anys, Pere Morey Orpí de 36 i Josep Fuster Forteza de 21 anys; cap d'ells pogué salvar-se. Aquests homes eren mariners de professió i l'accident fou explicat a l'opinió pública com un desgraciada conseqüència de la seva activitat pesquera (1). Però, què feien al nord d'Àfrica quan aquí hi havia pesca de sobra?. No hi ha dubte que darrere aquella justificació de l'accident hi havia un actiu contraban.

Entre 1891 i 1895 el nucli mariner de Cala Rajada havia augmentat contínuament. La pesca era important, es realitzava a gran escala i se n'exportava la producció amb vaixells viviers. S'aconseguí que l'Administració creàs una duana de 4ª classe dependent de la de Palma per controlar la circulació de mercaderies. Aleshores ja hi estiuaven famílies d'Artà (2).

En el mes de febrer de 1898 es resolí el judici contra un agent de la companyia per reprimir el contraban de tabac acusat de matar un contrabandista. Els fets havien ocorregut a Capdepera a finals de l'any anterior, quan els agents descobriren uns contrabandistes en el moment d'amagar la mercaderia que acabaven de desembarcar. Aleshores els agents, emboscats, feren foc, els contrabandistes contestaren el foc mentres fugien però, a conseqüència de la topada, morí un contrabandista. Durant el judici els agents alegaren actuar en defensa pròpia i davant la manca d'altres testimonis "el fiscal retiró los cargos i el juez decretó la total libertad" (3).

El poble no s'explicava el què passava. Mentrestant es queixava de la mala qualitat de la farina que els venia en Bartomeu Servera "Piricus", del qual no es fiaven gaire. Pel poble corria el rumor que feia farina d'ossos perquè constataren que el color, gust i textura d'aquella farina no coincidí amb la que feien els particulars. L'explicació cal cercar-la en la procedència de la farina, ja que segurament era un producte algerià introduït per contraban.

En Joan Sancho "Coll" (1879-1956) menciona el contraban de finals de segle. "Els mariners particulars, o sia els pescadors, no solien desmandar-se gaire, venien per fer feina i dur-se'n els diners a casa. Però els contrabandistes i guardacostes ja no era el mateix; els primers, amb la vida perillosa que duïen, en esser a terra no sabien allò que els passava, i els guardacostes, joves i sense maldecaps, encara ho sabien manco; tot eren bravates i valenties fins al punt que el jovent del poble s'arraconava" (4). Per tant, l'existència de contraban era ben coneguda i el practicava gent del poble i de fora.

Els primers a reaccionar foren els republicans; així, dia 6 de febrer de 1899 fundaven la societat "La Protectora" en règim de cooperativa amb la finalitat de comprar i vendre articles de comerç legal; estava domiciliada en el carrer del Port nº 45. El secretari i ànima de la societat era Antoni Massanet Amengual (1866-1943), torrer de fars.

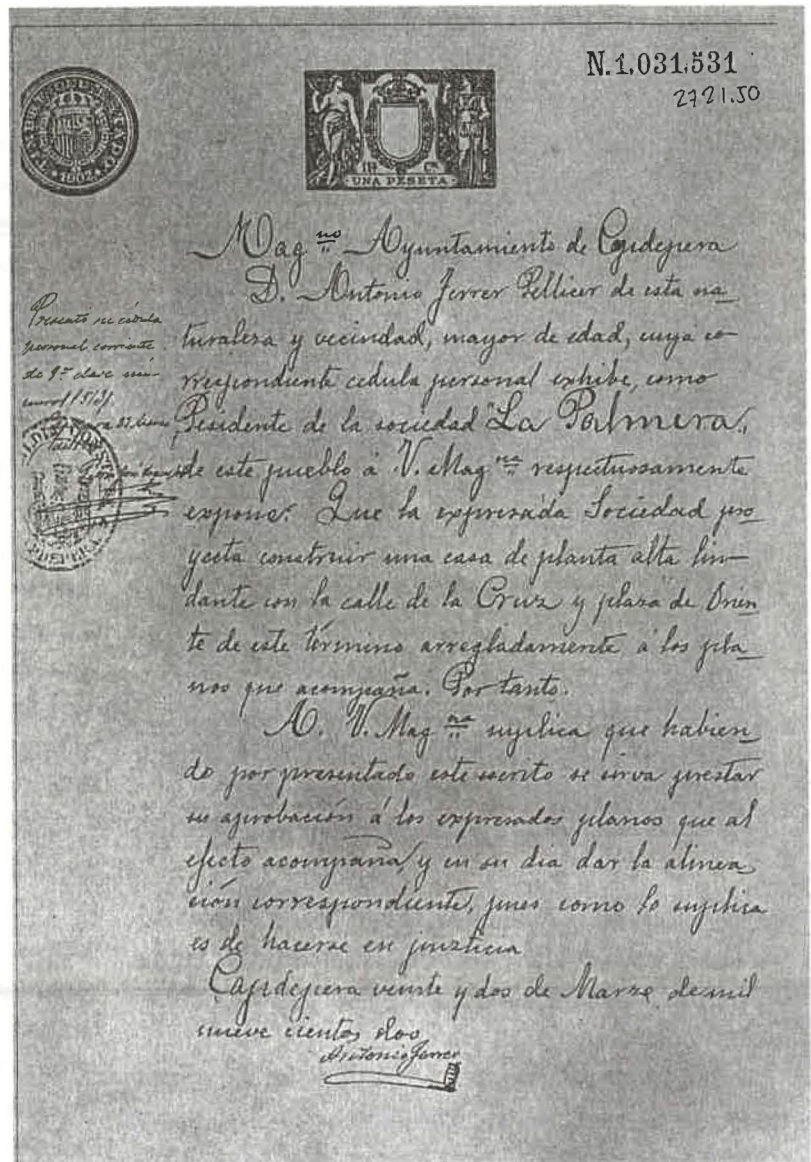
L'any següent desapareixia "La Protectora" per donar pas a un projecte més ambiciós: la creació de La Palmera, una societat que aplegà quasi tot el poble i passà a controlar l'exportació de l'obra de

pauma i la venda d'aliments. El president fou Antoni Ferrer Pellicer "Cofeta" (1826-1921), mestre d'escola jubilat i un dels homes més rics del poble, el gerent Antoni Vaquer Moll "de s'Heretat" (1859-1928) i el secretari Antoni Massanet Amengual.

L'ambició dels empresaris locals per acumular el màxim guany possible, encarint els aliments i abaratant l'obra de pauma amb la qual es pagaven els queviures, creà tal malestar entre la població que veren la fundació de La Palmera com una necessitat i també una esperança per poder sortir d'aquella difícil situació. Inclús aquells que fins aleshores havien controlat el comerç es dividiren. El 31 de desembre de 1900 els traginers Joan Flaquer Sancho i Llorenç Caldentey Gili "Creu" traspassaren el seu negoci a favor de La Palmera. El mateix ferer en Josep Aguiló Aguiló, que tenia una botiga de queviures, i Antoni Fuster Forteza, venedor d'oli, vinagre i sabó, que havia estat batle entre el juliol de 1897 i l'agost de 1899 (5). Antoni Fuster era germà de Josep, aquell jove mariner que trobà la mort davant les costes d'Àfrica.

L'any 1901 fou molt dur perquè a les penúries quotidianes s'hi afegí el boicot dels traginers i comerciants a La Palmera; aquest grup d'empresaris era conscient que el triomf de la societat significava la pèrdua del control del comerç local. Els traginers disposaven a favor seu de la xarxa comercial creada durant anys. La Palmera havia de ser capaç d'assumir tota la producció si volia que la gent deixàs de vendre obra de pauma als traginers. Per a mantenir l'estratègia la societat hagué de fer una ampliació de capital per seguir comprant obra de pauma que després havia d'emmagatzemar perquè no trobava sortida al mercat. La direcció de la societat sabia que si la gent més pobre i necessitada, juntament amb els de voluntat feble, els abandonava no aconseguirien doblegar els empresaris.

A tot això va seguir una guerra de preus, amb la qual cosa els traginers intentaren rompre la unitat

dels socis i col·laboradors de La Palmera apujant els preus de l'obra de pauma per sobre del que estipulava la societat. A finals d'any els traginers acabaren les existències i La Palmera passà a controlar la xarxa comercial (6).

Dia 22 de març de 1902 el president de La Palmera presentava els plànols i la sol·licitud per a la construcció d'un gran magatzem a la cantonada del carrer de la Creu amb la plaça de l'Orient (7); era la confirmació del seu triomf.

En Mateu Melis Moll "Patilla" i el seu gendre i soci Bartomeu Servera Gili dirigiren l'estratègia opositora a La Palmera. En Mateu Melis era el batle des de l'agost de 1899; per tant controlà la política municipal durant els anys difícils que acabaren amb l'es-

mentat daltabaix polític, econòmic i social. En Bartomeu Servera monopolitzava el subministrament d'aliments bàsics, com la farina, i part de l'obra de pauma.

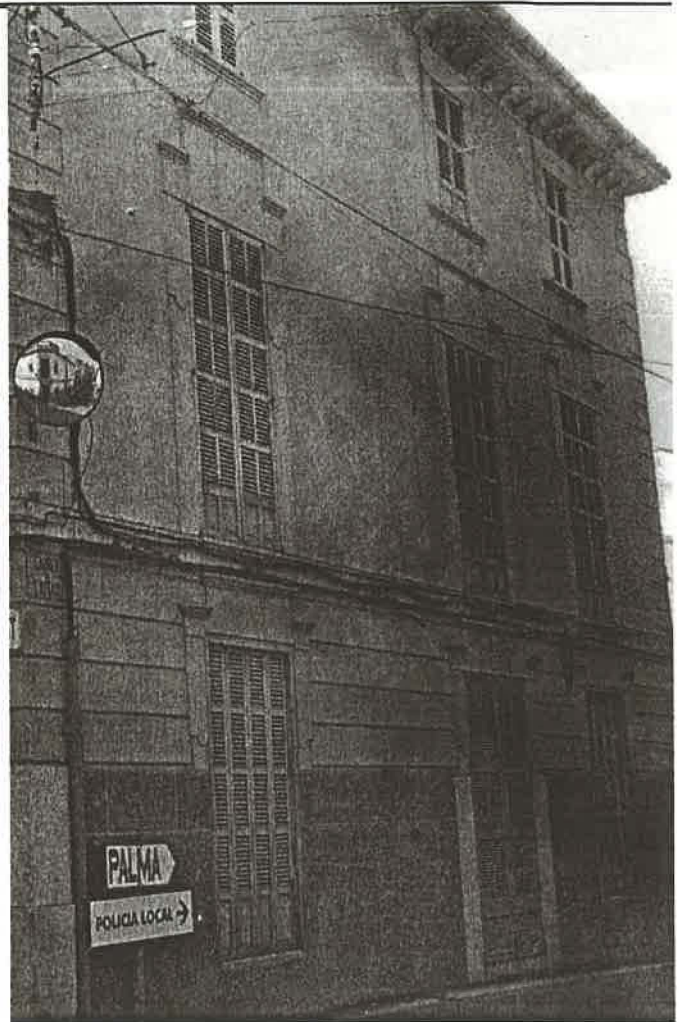
En Mateu Melis també guanyà les eleccions de 1901, però el partit conservador local ja es desfeia per tots els costats: una part passaria a col·laborar amb els liberals i uns altres refundaren el partit carlí o tradicionalista amb la col·laboració inestimable dels frares ligorins. Després de vint-i-set anys d'absència de la corporació municipal els carlins tornaven a tenir representació: en Miquel Melis. A les eleccions del juliol de 1903 els liberals i republicans coparen el consistori i designaren batle a Antoni Ferrer Pellicer.

Aquells anys en Bartomeu Servera seguí fent inversions. Quan l'any 1897 es parcel·là completament la possessió de Son Barbassa comprà les millors terres; unes 6 quarterades situades al costat del torrent i que, en part, es podien regar amb l'aigua de ses Fontanelles que rajaven dins el mateix torrent de sa Mesquida. Des de llavors es coneix com la clova d'en Piricus.

Aquell mateix any també es parcel·là el sementer de na Bagassa, que pertanyia a Son Jaumell. Fet i fet entre les dues possessions posaren a la venda unes dos-centes cinquanta quarterades que en Bartomeu Servera ajudaria a finançar lliurant préstecs hipotecaris.

A finals de segle Capdepera ja era petit per a les ambicions de Bartomeu Servera. Aleshores es dirigí cap a Manacor, on a finals de 1901 fundà la companyia Servera Melis per a la qual aconseguí un contracte per proveir d'enllumenat públic amb corrent elèctric a la població. La central elèctrica, la primera que funcionà a Manacor, utilitzava una màquina de vapor i començà a funcionar l'any 1902; estava situada al carrer Salvador Juan. Aviat aconseguí més de mil contractes per subministrar corrent elèctric (9).

Per aquells anys, segurament atret per les notícies publicades sobre el contraban al nostre municipi, un jove margalidà, Joan March Ordines, entrà en contacte amb Bartomeu Servera. La filla petita del matrimoni Servera Melis, n'Elionor, era una nina, havia nat el vint-i-set d'octubre de 1887, i encara feia vida de carrer jugant amb les amigues. Quan en Joan March

Façana del casal de Mateu Melis "Patilla".

volia saludar-la cridaven a una veinada, na Tonina Sureda "Vergera", perquè l'anàs a cercar per la tafona del seu pare o pels carrers del voltant (10). Amb el temps les trobades es feren més quotidianes encara que pels pares de n'Elionor aquell pretendent era poca cosa. Més tard, quan fou acceptat, sortien junts al carrer i passejaven fins als Quatre Cantons. La padrina de Joan Nebot "Rai" era l'encarragada d'ullar allò que feia la parella; contava que, en Joan, al més petit descuit de n'Elionoreta, s'afferrava als pits de l'al.lota i li feia pegar un crit (11). En Joan March s'hagué de guanyar la confiança dels pares. Els darrers anys de festeig venia de Santa Margalida amb un cabriolet estirat per un cavallet blanc molt vistós i elegant que era l'admiració dels veïns. En Joan March i n'Elionor Servera es casaren a l'església parroquial de Capdepera a les sis del matí de dia 25 de maig de 1905; n'Elionor tenia 17 anys i en Joan 24 anys. El matrimoni establí la seva llar a Santa Margalida.

Fotografia de Joan March, publicada a *Joan March, la cara oculta del poder* de Pere Ferrer

Què feia en Joan March a Capdepera a principis del segle XX quan tenia una vintena d'anys? Segons en Pere Ferrer Guasp fou el 1902 quan per primera vegada apareixen en la comptabilitat dels March, en els llibres de caixa de la societat March Hermanos, les anotacions referides a partides de tabac i les quantitats destinades a subornar els carabiners:

Pagado sargento150 pts
Pagado carabineros... 225 pts. (12).

Quan en Joan March decidí fer negoci amb tabac de contraban necessità qualcú amb experiència que volgués col·laborar amb ell; aquest seria el motiu pel qual vendria a Capdepera, coneixedor que a les nostres costes arribaven aliments procedents del nord d'Àfrica, és a dir, l'indret escollit per anar a comprar el tabac. De la mà de Bartomeu Servera comprovaria el funcionament del negoci del contra-

ban, establint-se pel seu compte entorn a 1902. Abans de casar-se havia de demostrar al futur sogre que era un bon partit. Des de llavors i durant tota la vida els dos personatges es demostraren respecte i consideració; no debades compartien qualitats ben marcades: ambiciosos, lluitadors, intel·ligents i pocs escrúpols.

JOSEP TERRASSA

Notes

- (1) Arxiu del jutjat municipal. La seva defunció fou registrada en el mes de setembre de 1897.
- (2) Capó, Miquel. *Guía General de Baleares descriptivo y comercial*. Palma
- (3) Diari *La Almudaina*, febrer de 1898
- (4) Sancho Alzamora, Joan "Coll". *Història de Capdepera*. Publicada a Cap Vermell nº 53, maig 1985
- (5) Arxiu Municipal de Capdepera, Sol·licituds
- (6) Massanet Amengual, Antoni. Memòries inèdites, manuscrites allà on conta amb detall allò que visquè com a secretari de La Palmera.
- (7) A.M.C. Sol·licituds.
- (8) Fullana Puigserver, Pere. *El catolicisme social a Mallorca (1877-1902)* Publicacions de l'abadia de Montserrat. Any 1990, pag, 229
- (9) Servera Melis. *Gran enciclopedia de Mallorca*. Vol.16. Ed. Promomallorca 1991
- (10) Referències orals del seu fill Miquel Sirer Sureda.
- (11) Nebot Vaquer, Joan "Rai". *Cant de rèquiem a Margalida "Barquera"*. Cap Vermell nº 185, març 1997.
- (12) Ferrer Guasp, Pere. *Joan March, la cara oculta del poder (1931-1945)*. Edicions Cort. Palma 2004, pgs 54 i 55.

Aclariment. A l'anterior article sobre Bartomeu Servera (Cap Vermell nº 258, pag 15) hi ha dues equivocacions que he de fer constar. La primera fa referència a la fonda de Bartomeu Servera que estava situada al carrer de la Creu i no al carrer Major on hi havia l'altra fonda del poble, la de Joan Pallicer "Bou". La segona rectificació és per fer constar que el batle en el bienni 1897-99 no fou Antoni Fuster Aguiló "Ranxer" sinó Antoni Fuster Forteza.

Oceans de brutor

De bon matí, quan el sol malda per encetar un nou dia, la meva dona i jo solem fer un tomb, vorera de mar. Res: estirar una mica les cames a fi de començar la jornada amb el cap una mica clar. És una hora plena de suggeriments i d'insinuacions, propícia a la reflexió, potser de les més agradables del dia. I a més, és una hora en què podem anar descobrint aspectes de la nostra manera de ser que, quan el sol és alt, enfeinats com solem anar, ens passen per alt.

A força de passejar ran de mar, hem anat aprofundint en el coneixement, que tots segurament tenim, de ser un poble brut. I en dir un poble no em referesc als radis, que també, sinó a tots els qui l'habitam, temporalment o de forma estable, als visitants i, fins i tot, als qui en passen lleugers com el vent, encara que sigui en vaixells de veles de blanca puresa. Som bruts.

- La senyora que neteja el bar ha acabat de fregar. Fa olor de net d'una hora enfora. La senyora agafa el poal de l'aigua bruta i la llança al carrer, sobre l'asfalt, gairebé als nostres peus. Un temps, els carrers sense asfaltar es bevien l'aigua. Ara no, ara queda surant, plena de sabonera, pudenta, damunt l'asfalt. En aquest bar, no deuen tenir un vàter on tirar l'aigua de fregar? No és l'únic establiment, aquest al qual em referesc, on això passa. Per desgràcia hi ha massa gent que encara continua amb una pràctica pròpia del segle passat.

- Alguns propietaris de cans, per no dir la majoria, treim a passejar els nostres animals sense voler-nos fer responsables de netejar els excrements que, indefectiblement, depositen en cada eixida. A dins ca nostra no la hi voldríem, la merda. Però en el carrer...

- Enguany ens n'hem fet un fart de menjar vent de fora: llevant, xaloc, llebeig, migjorn... Anar nedar a Cala Gat ha estat un suplici. De bon matí, vorera de mar, assistim al trist espectacle de la brutor que arriba de mar enllà. Brutor de tota mena, originada a les sentines d'alguns mercants o d'alguns petroliers, i a les cuines i vàters dels milers i milers de iots i vaixells de luxe que barquegen per aquest Mediterrani tan malmès. Brutor sòlida, que les barquetes de neteja del litoral s'afanyen a retirar; i brutor de textura indefinida, d'aquella que passa per malla, en forma de taca d'escuma obscura, llotosa, sutjosa, repugnant, que no hi ha servei de neteja capaç d'estalviar-nos.

- A Cala Gat, a la part de can March, prop de la cova, hi sura un redol de brutor espectacular. Hi ha de tot: plàstics, ampolles, papers, fustes, excrements... La barqueta de neteja fa voltes banda fora i al cap d'una estona de voltejar se'n va, a netejar altres indrets. Suposam. No hi ha cap circumstància meteorològica que dificulti que la barqueta s'acosti a la taca de brutor que hi ha prop de la cova, però la barqueta se'n va. No entenem res.

- En els nostres passeigs diaris, dia sí i l'altre també, assistim astorats a l'espectacle de papereres arrabassades, trabucades, amb la brutor escampada pertot arreu. Els responsables de l'endemesa, a més de bruts, són violentament perillous. Doblement perillous.

PASTISSERIA

VILA

carrer major, 49 - tel. 971-56 41 91
CAPDEPERA - MALLORCA

- Són poc més de les set. Platja de son Moll. Un operari de no sabem quina empresa es dedica, amb un artilugi que expulsa aire a pressió, a mirar que l'arena que s'acumula en els accessos, torni a la platja. Lloable propòsit, ben mirat. No és la primera, ni la segona, ni la tercera vegada, que ens trobam amb aquesta operació, sempre a la

mateixa hora. El problema és que l'artilugi que expulsa aire és mogut per un motor espectacularment renouer, comparable al de qualsevol moto d'aquestes amb escapament lliure, que solen esglaiar-nos a mitja nit. L'operari accelera, per tal d'augmentar l'eficàcia del aparell, i els clients de l'hotel Son Moll i de l'hotel Clumba surten al balcó, esverats, sense saber què passa. Cada vegada.

- Pel Racó de ses Graneres, tant damunt el pedrís del passeig com damunt les roques, s'hi acumulen les botelles, els cartons de pizza, els envasos de tetrabric, els tassons de vidre i de plàstic... Cada dia. Adesiara, ens trobam un operari, amb una bossa de plàstic, que es dedica a endreçar el redol. Aquest operari ens sembla el mateix de l'artilugi que expulsa aire, i arribam a la conclusió que de netejar aquella àrea no se'n fan responsables els bars de la zona, sinó l'empresa concessionària de fer net el poble. És a dir, tots nosaltres.

PREMI CAP VERMELL 2004

Benvolguts lectors, un any més els qui feim Cap Vermell –lectors, subscriptors, repartidors, redactors... –ens disposam a atorgar el nostre premi a una persona o entitat que s'hagi destacat per la seva labor altruista en benefici del poble, de la cultura o de les arts de Capdepera.

En anteriors edicions han estat guardonats: Joan Nebot "Rai", Grup d'Acció Social, Elionor Gómez-Quintero Garau i el Centre Cultural Banda de Música de Capdepera

Com sempre, vos demanam que ens ajudeu, proposant-nos un digne destinatari del nostre modest reconeixement.

Propós com a candidat al Premi Cap Vermell a:

.....

- A la platgeta de cala Gat, un home, amb uns rampins i un garbell, cada dia fa net. És un sistema manual, una mica rudimentari, però molt ecològic. Fa neta, estrictament, la platja. Així deu estar previst en el conveni d'explotació del bar, volem creure. Els voltants queden sense fer. Aquest estiu, però, ha estat un poema veure, a les set del matí, dia rere dia, com un dels veïnats de cala Gat es dedicava a recollir la brutor de damunt les roques i de la zona del mollet. Per què ho feia, això? Estam convençuts que per sentit cívic i perquè a ningú li agrada veure la brutor senyorejar pels voltants de ca seva.

- De cala Gat a son Moll, són molts els redols, vorera de mar, damunt les penyes, en què tothom sembla desentendre's de la brutor, com si aquella no fos brutor de ningú. De Costes? Del Consell? De l'Ajuntament? Ah! El que la mar ens ha duit, que la mar se n'ho torni. Deuen pensar.

Estam parlant de la vorera de mar, i no de tota, sinó del bocí de llenca que la meva dona i jo transitam cada dia. Res, quatre passes per entre oceans de brutor.

I que consti que, terra endins, les coses no van millor, ni prop fer-s'hi.

Assessorament Tècnic d'Obres

- Direcció d'Obres
- Topografia
- Aixecament de Plànols
- Decoració

Fernando Liesegang Moll - Arquitecte Tècnic

Sebastiana Mestre Brunet - Interiorista

Joan Marquès Llampart - Enginyer Tècnic d'O.P.

Cala Rajada - 07590 c/ Almirall Cervera, 22

Tel.: 971 565724 Fax: 971 818301

e-mail: tiana @ ctv.es

Artà - 07570 c/ Costa i Llobera, 55

Tel/Fax 971 835049

El rebost de la memòria

CAPDEPERA. Plaza Oriente

Es casino de "La Palmera"

Es casino de "La Palmera" estava situat a un d'es quatre cantons de sa plaça de l'Orient, en es mateix lloc on avui hi ha es Banc de Crèdit Balear. P'es fet de trobar-se en es cap de cantó, en es casino tant hi podies

entrar per sa plaça com p'es carrer d'es Centre (primer carrer de sa Creu, i cap a l'any 40 carrer del General Sanjurjo). Com tots es casinos de Capdepera "La Palmera" tenia sa seva barberia, sa de mestre Toni Ferrer, molt fumador de pipa: amb una afaitada es fumava una pipada, i amb una tallada de cabells, al manco dues. Era una de ses barberies més importants d'es poble. Va ser un avançat: en terra hi tenia un escopidor, quan en es casinos encara no en tenien i sa gent escopia en terra i hi tirava ses llosques d'es cigars. Es casino de

"La Palmera" va ser es primer lloc d'es poble on hi va haver televisió: sa imatge es veia qualque vegada, encara que fos plena de "brusca". Allà hi vàrem veure aquella final de sa Copa d'Europa que el Madrid va guanyar a un equip alemany per 7-3, i passàrem molt de gust perquè d'es deu gols en poguérem veure quatre o cinc, i més de la meitat d'es partit vàrem poder veure sa pilota. Tant d'hivern, asseguts dins es casino, com d'estiu, davall s'ombra de s'arbre de sa plaça, mirant cap en es Pla d'en Cosset es veia sa gent que anava i venia d'es Castell. Per ses festes de Sant Bartomeu era un privilegi poder seure en es casino de "La Palmera".

Sebastià Ferrer "Maletèr"

Batec

L'Ajuntament sembla decidit a seguir les pautes d'anteriors consistoris. Al final de legislatura assistirem a la inauguració d'un raig de "projectes" que comencen a superar la letàrgica fase d'avantprojecte. Així, esperen torn la residència de la tercera edat de sa Font de sa Cala, la sala polivalent de Cala Rajada, la piscina d'es Figueral, les aules d'infantil de s'Auba, la reforma de s'Alzinar... i segur que ens deixam qualche cosa en el tinter. Els qui criticaven els projectes estrella dels anteriors equips de govern, no s'empeguen gens ni mica de fer el contrari del que predicaven. Diuen que això és la política. Pel que fa a la feina diària de manteniment, control dels serveis i altres tasques quotidianes menys afalagadores que tallar cintes i assistir a còctels (picadetes) de signatures de convenis i inauguracions, el nostre govern municipal deixa molt que desitjar. És important, sens dubte, fer feina de despatx, dur inversions cap el poble, però això no basta: els serveis s'han de programar i han de funcionar correctament. En algunes àrees de govern, hi ha un dèficit de gestió. No sé si per incapacitat, desídia o manca d'idees, però qualche regidor -vist des d'enfora- sembla que fa poc per guanyar-se el sou que cobra cada mes. I això és una percepció des del carrer. Per ventura és que uns venen la moto millor que altres...

Tres i no res

**COLMADO
CA'N OLIVER**

che que bo !!!

Amalia García

Nova secció de fruites i verdures

Ca vostra !

e-mail: can_oliver@hotmail.com
canoliver@carne.e.telefonica.net
canoliver@canoliver.e.telefonica.net

carrer Hernán Cortés, 16, 07590 Cala Rajada
comandes

Telèfon i fax 971 565 329 - mòbil 636 01 01 18

Horari d'estiu (de maig a agost)
De 8,30 a 13,30 i de 17 a 21 h.

Can Creu d'Inca
 Sala d'exposicions

OCTUBRE

1 al 10 d'octubre: Vida i obra Pere Capellà "Mingo Revulgo". Exposició- Homenatge.

16 al 24 d'octubre : ECLÈCTICS 2004. Fotografies de Sebastià Bonet i Maties Nicolau

NOVEMBRE

12 al 21 de novembre. FABIÁN SCHALEKAMP. Escultures i fotografies 1990-2003

DESEMBRE

10 al 19 de desembre. 16 anys de nit de foc d'IGUANA TEATRE. Exposició

teatredecapdepera

OCTUBRE

Essencial. Cia Ilunàtiques. dia 2 a les 21 h.

Què dius que en diu Molière? . Voramar Teatre. Dia 23 a les 21 hores

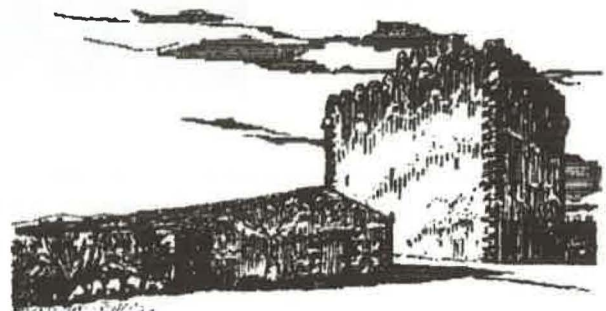
NOVEMBRE

KVETCH. Es mussol teatre. Dies 5 i 6 a les 21 hores. Dia 7 a les 20 hores.

Memòries d'un reclam. Cia manacorina independent. Dia 13 a les 21 hores

DESEMBRE

Folie a Deux-sueños de psiquiàtrico. Titzina teatro. Dia 12 a les 21 hores

Restaurant

Porxada de Sa Torre

Torre de Canyamel S. XIII

Carretera de Artà a Canyamel, km5

Tel: 971 841310

porxada@futurnet.es

LEVON

Fa 25 anys —és un quart de segle, això, quasi res!—, va comparèixer per aquestes encontrades un personatge amb un aspecte singular, mal de definir, a mig camí entre l'intel·lectual despistat i el noble d'algun reialme remot. Efectivament, d'un remot país sí que ho era, almanco per a la majoria de nosaltres: Armènia. Molts no sabíem ni localitzar-lo en el mapa. El nom del personatge, o el cognom —de fet, el seu nom n'hi deu haver pocs que el coneguim—, també contribuï a situar-lo molt lluny de la nostra òrbita: Levon. Tot era una mica estrany, en aquell personatge, i tot contribuïa a fomentar aquella curiositat una mica malsana que ens pren davant els elements aliens a la nostra realitat quotidiana. Però passat un temps, i en saber que era fotògraf, moltes coses quedaren explicades. Clar: era fotògraf! Hauríem d'haver començat per aquí. Fotògraf. Tocava ser un personatge poc convencional.

Parlem breument de fotògrafs.

Parlem primer d'en Mascaró. Crec que era de Maria de la Salut aquell retratista de les primeres dècades del segle passat. Encara avui circulen un bon grapat les belles postals de les quals en fou autor, amb el poble fossilitzat en un temps pretèrit i, per tant, millor. Conten que venia al poble unes quantes vegades a l'any i, a més de retratar el Castell, immortalitzava la gent que es podia permetre alguna despesa en una cosa tan inútil, misteriosa i encisadora com era una fotografia.

I què en diríem de Liesegang? El "Poeta" arribà d'Alemanya en els anys 30, quan en aquell país el nazisme ja esporugüia les ànimes més sensibles, i es convertí gairebé en un mite per a una població molt donada a mantenir en la nebulosa del misteri tot el que procedia d'altres cultures. Pintor notable, retratista en blanc i negre, constitueix una figura encara per estudiar i amb una obra per catalogar.

En temps més recents, cap a mitjan segle XX, n'Amadeo, de sa Pedruscada estant, va ser el retratista d'estudi de molts de nosaltres, autor de magnífiques fotografies de parelles acabades de casar o d'al·lots que havien fet la primera comunió. Eren fotografies també envoltades d'un halo quasi esotèric, amb aquell bon home que es movia entre la màquina —ficant el cap davall la tela, per tal que la situació fos encara més hermètica— i el model, del qual en cercava fins a l'extenuació el caire més adient.

La fotografia local va fer la seva més interessant

aportació, abans dels anys 50, per mitjà d'una figura extreta directament del Renaixement: l'amo en Miquel Flaquer "Coix". Fotògraf, sí, però també pintor, home de teatre, músic-organista... És evident que pertanyia a la nissaga dels escollits per l'art, dels tocats per la vareta de la sensivitat i del gust per les coses més belles que ens envolten.

La nòmina de fotògrafs que al llarg del segle XX captaren instants irrepitibles de ca nostra és molt més llarga, però aquesta breu presentació no pretén ser una història de la fotografia local ni, per raons d'espai, ens hi podem entretenir massa. Segurament, algú, qualche dia, s'hi esplairà i traurà a la llum els noms de Thomàs, Truyols, Gomà, Zerkowitz, Kere, Leonard, Roisin, Veny, Planas...

Levon també fa part d'aquesta fauna, d'aquest repertori de personatges mals d'encasellar. Alguna cosa deu tenir la fotografia, que transforma els seus més destacats practicants en éssers tirant a màgics. Segurament tots ells estan agermanats per aquella sensibilitat que dèiem, tan especial, que fa falta per captar moments únics i irrepitibles, per descobrir angles i perspectives que la resta de mortals no veim, i per salvar de l'oblit llocs que ja no existeixen.

Quan arribà en Levon ja érem a tocar dels anys 80 i el turisme de masses ens havia anat curant de moltes de les nostres ruqueries, però els fotògrafs, en el nostre imaginari col·lectiu, seguien constituint una espècie diferenciada, un orde d'iniciats tan escassa en membres com rica en miratges. D'aleshores ençà, aquest home a mig camí entre l'intel·lectual despistat i el noble remot, s'ha dedicat a plasmar en imatges vint-i-cinc anys de la nostra vida col·lectiva, un quart de segle que ara ens reverteix en forma d'una exposició segurament imprescindible. L'obra gràfica de Levon ens posa fit a fit amb el que som i amb el que érem, amb el que tenim i el que hem perdut. Vint-i-cinc anys, en definitiva, de la vida del poble, que és com dir la nostra vida.

Avui tots ens creim fotògrafs. La tecnologia digital posa en les nostres mans eines que ens fan creure que també pertanyem al grup dels iniciats. Però no és cert. Ser fotògraf és quelcom infinitament més subtil que fer fotografies. Ser fotògraf és ser en Levon, o un com ell. I aquests són pocs i escollits.

l'havana
emmarcació

- *Tot tipus de vases
- *Venda de làmines
- *Venda d'obra gràfica de pintors mallorquins
- *Restauració de mobles

c/ Antoni Maura, 17 - 07590 Cala Rajada
Tel.971 819526 - havanamarc@hotmial.com

PSM Informa

Al número d'aquest mes m'agradaria parlar d'una sèrie d'iniciatives que hem duta terme i que, amb més o manco difusió, ja han sortit a la premsa.

Entre d'altres coses, hem demanat que, com ja es va fer en anteriors ocasions, les motocicletes puguin passar la inspecció tècnica de vehicles (ITV) a Capdepera almanco un o dos pocs a l'any. I esperam que l'Ajuntament faci les passes necessàries per aconseguir-ho.

També ens hem interessat per la situació laboral dels treballadors fixos discontinus, els quals, en un municipi turístic com el nostre, són un col·lectiu prou important i nombrós. En aquest aspecte, varem presentar una moció, que es va aprovar per unanimitat, en què s'insta el Govern central que desenvolupi l'article del règim especial balear que fa referència als fixos discontinus. Encara que pugui semblar que des de l'Ajuntament es poden fer poques coses en aquest aspecte, pens que, si no es fa la primera passa, per petita que sigui, no s'arriba enlloc.

Una altra de les problemàtiques que, des de fa temps, ens preocupa al PSM és la del trànsit. No és casualitat que el passat dia 16 d'agost, veïns del carrer del Port tallessin el trànsit per fer sentir les seves reivindicacions. Des del PSM hem demanat la instal·lació de bandes reductores i també hem plantejat la possibilitat d'aixecar l'asfalt en determinades zones, com per exemple al carrer del Port. Consideram que aquestes mesures, a més de ser imprescindibles, són totalment compatibles. S'ha de dir que el batle va mostrar la seva conformitat a aquests tipus de mesures. Per tant és d'esperar que prestes comencin a implantar.

Una altra proposta que també hem fet arribar és la de l'estat de l'edifici de la Cooperativa a Capdepera. Es tracta d'un espai que es troba en una situació lamentable i que, gràcies a la informació que ens donaren alguns veïns, hem pogut esbrinar que la situació jurídica de l'immoble és, simés no, irregular. Per això, varem sol·licitar al batle, que és qui vertaderament té els mitjans i la possibilitat de negociar en nom de l'Ajuntament, que aclarís la situació de propietat de l'edifici, que es reunís amb els accionistes de la Cooperativa i que procedís a tancar les entrades de l'edifici a causa de la seva perillositat i insalubritat. Lamentablement, aquesta proposta, en lloc de ser acollida satisfactòriament per l'Equip de Govern, sembla que ha produït l'efecte contrari, perquè, si no, no s'entenen les declaracions d'en Toni Muntaner, qui falseja la realitat, per no dir una altra cosa. Llastimós.

En fi, en el proper número esper poder tenir bones notícies relacionades amb les peticions que hem fet des del PSM; perquè, de notícies de les coses que fa l'Equip de Govern, no us en puc donar gaires.

Mateu Garau Flaquer

Regidor del PSM-EN a l'Ajuntament de Capdepera
Telf. 679 85 71 55

Distribucions
LLEVANT

Articles de menatge
Li feim la seva pintura, en
qualsevol color, en cinc minuts

carrer sa Serreta, 12 telèfons. 971.818.945
07590 Cala Rajada 971.819.209

IB 3

El PSM considera lamentable que el Govern de Jaume Matas vulgui utilitzar la Televisió Autònoma de les Illes Balears, que hauria de ser un instrument per potenciar la presència de la llengua catalana als mitjans audiovisuals, per tapar altres freqüències que ja estan emetent en català. En aquest sentit, els nacionalistes expliquen que, tenint en compte que la programació de la IB3 no serà íntegrament en català, resultarà que finalment, amb una televisió autònoma els ciutadans de les Illes Balears tendran a la seva disposició menys hores de programació televisiva en català.

El PSM considera un oportunisme que la IB3 vulgui ocupar una freqüència que ja té una quota de pantalla que s'ha guanyat gràcies a la qualitat de les seves emissions. En aquest sentit, els nacionalistes exigeixen al Govern de Jaume Matas que garanteixi que les emissions de la Televisió Autònoma de les Illes Balears no perjudiquin la recepció de TV3 ni d'altres canals.

El PSM posa de manifest que la programació de TV3 té molt bona acollida entre els ciutadans de les Illes Balears i que el canvi de freqüències provocarà molt de problemes als espectadors, especialment pel que fa a les antenes col·lectives, que deixaran de rebre aquestes canals. En aquest sentit, els nacionalistes recorden que ja varen denunciar aquesta situació quan la Televisió Local de Calvià ocupà la freqüència de TV3.

El PSM considera que aquesta és una lamentable i previsible conseqüència del conveni pel qual Pasqual Maragall cedia al Govern de Jaume Matas el control de TV3 a les Illes Balears. Els nacionalistes denuncien la frivolitat amb la qual l'actual Govern de la Generalitat aborda les qüestions que afecten a les Illes Balears i concretament les que tenen a veure amb la promoció de la cultura i la normalització lingüística.

Maties Nicolau Sansó i Sebastià Bonet Palmer són “Eclèctics” des de fa aproximadament un any, en què es casaren artísticament per a aprofundir en el coneixement de la fotografia. Es conegueren fa més de trenta anys en coincidir en el món de la construcció, el primer com a calculista d’estructures i el segon com a arquitecte tècnic.

Com a “Eclèctics” és la primera exposició, i se senten satisfets de fer-la a Capdepera, on en Sebastià hi té casa, hi treballa des de fa 23 anys i, a més, hi ha fet molta coneixença. Com que és el qui tenim més a mà, és ell qui contesta les nostres preguntes.

-D'on et ve aquesta afició a la fotografia ?

-Jo diria que des de sempre.

-Sabem de la teva afició a la pintura ha influït en les teves creacions fotogràfiques...

-Supòs que sí, la pintura du molta feina i molt de temps. La fotografia també du molt de temps, però darrerament em sent més satisfet expressant-me amb les fotos. Sempre he pensat que és molt millor una bona fotografia que una pintura mediocre i jo diria que les meves pintures no són de primera divisió.

-Ens pots avançar alguna cosa de l'exposició?

-L'exposició recull fotografies antigues i recents, en total unes 70 fotos, bastantes de realitzades a Capdepera, altres de viatges i algunes que podríem denominar abstractes.

-Quin tractament donau a la fotografia?

-Primerament, he de dir que totes són en color. Treballam molt la impressió i la presentació de les obres.

Jo pens que l'important és el resultat, no la màquina de fer fotos, també he de dir que supòs que en Maties no estaria d'acord amb aquesta afirmació, a ell li agrada

treballar amb altes resolucions i li dóna molta d'importància a la màquina.

-Quina tècnica utilitzau ?

-La tècnica serveix per aconseguir un bon resultat, que en definitiva és el que cercam.

-Com viviu els preparatius de l'exposició ?

-Esperam l'exposició amb molta d'il·lusió, jo particularment voldria donar una sorpresa agradable als meus amics, m'agradaria molt que la gent del poble vingués a veure les obres.

Des de sempre, en Tià ha tingut la mà trencada per la fotografia. Quan sortim plegats, travestits de turistes, mai m'he preocupat de dur la màquina de retratar, i és ell qui aconsegueix captar la llum, les ombres i les bellumes, l'angle inversemblant des del qual quedam immortalitzats, a la vora de la façana de l'edifici emblemàtic o al costat de l'estàtua. Més que més, de situacions i paisatges en aparença anodins, en Tià, amb el clic de la màquina, en treu una visió abans desaperebuda.

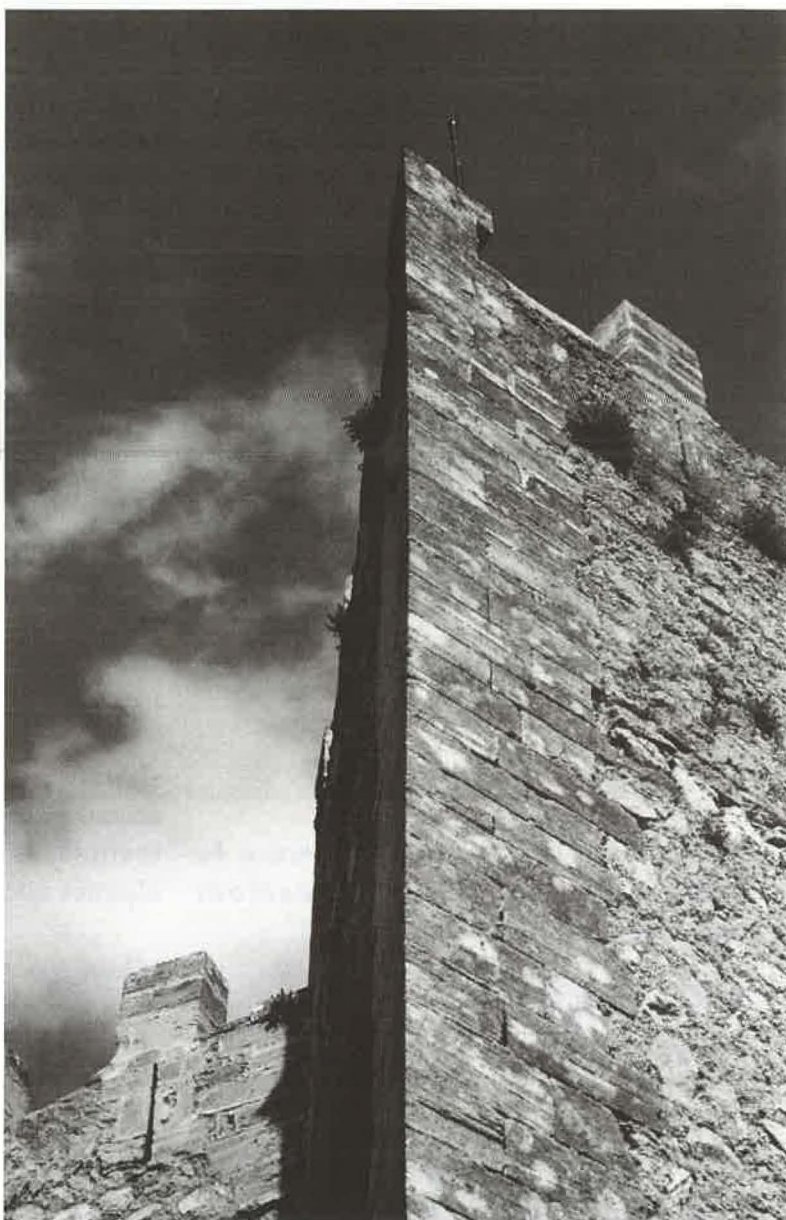
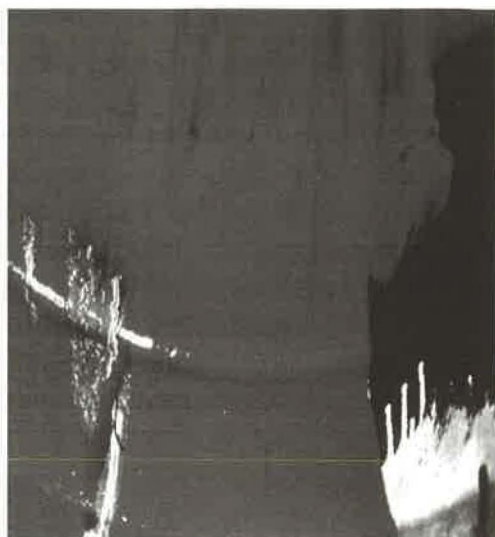
Quan em mostrà les primeres proves i m'explicà, entusiasmat, el tractament a què sotmetia les fotografies, vaig quedar sorprès, si una m'agradava, l'altra encara més. Al llarg de tot l'hivern perfeccionà la tècnica, juntament amb el seu amic Maties, i ara han decidit mostrar-nos els resultats.

En el difícil procés de selecció, com que no eren suficients les parets de la sala d'exposicions, li vaig proposar d'espucar-la, refer-la més gran i, d'aquesta manera, donar cabuda a tot el material, no debades són ambdós tècnics del "sector". I és que a mi m'agraden totes les fotografies.

Confii que els visitants se sorprendran i gaudeixin tant com jo amb aquests muntatges fotogràfics i esper que els "Eclèctics" no afluixin i continuïn atrapant-me amb la seva obra.

Llucià, un amic

(que li fa la pilota)

ECLÈCTICS DEL 15 AL 24 D'OCTUBRE ECLÈCTICS

PLENS D'HISTÒRIES

Cròniques extraordinàries de 8 d'agost, i 13 i 16 de setembre

Ple extraordinari de dia devuit d'agost de 2004

Ple amb una ordre del dia poc conflictiva i amb dues mocions de l'oposició. Una d'UCAP-UM sobre normalització lingüística a la RTVIB demanant que s'empri el català com a llengua vehicular. Aquesta moció va ser modificada a darrera hora per l'acceptació per part d'UCAP-UM d'una esmena del PSM sobre la necessitat de començar des del primer dia les emissions totalment en català (la moció d'UCAP-UM donava fins a dos anys per fer-ho). Bé, molt bé que aquests dos-tres partits es posin d'acord en les qüestions que, almanco sobre els papers, toquen coincidir. Seria bo per a la nostra llengua que en les qüestions lingüístiques els partits nacionalistes no mostrassin cap mena de discrepància.

EU-EV també va presentar una moció sobre l'abolició del deute extern dels països en vies de desenvolupament. Es va deixar sobre la taula per poder discutir-la en una futura comissió i dur-la a plenari un poc més digerida pels altres grups.

També es va aprovar el calendari laboral i festiu del poble. Com sempre, aquest municipi no compta, llevat de Sant Bartomeu que es fix, amb un criteri seriós en matèria de festes, cada any n'hi ha una que balla en funció del dia en què cau i això no és gens seriós. Ja és ben hora de comptar amb una festa per a Capdepera, una per a Cala Rajada i una altra per a tot el municipi, així almanco és com ho tenen a tots els municipis amb més d'un nucli urbà.

Ple extraordinari de dia 13 de setembre de 2004

Aquest ple va recollir uns quants punts rebutjats a plenaries anteriors i que es duien modificats a petició de l'oposició. No assistiren ni Climent Alzina, ja amb un peu i mig fora del consistori, ni Pilar Garcia que, feia pocs dies,

acabava de ser mare.

El Pla d'Obres i Serveis del Consell (POS) era un d'aquests punts repetits. Es va canviar el projecte d'asfaltat del camí del Far per un projecte de sanejament de l'avinguda Joan Carles I, que juntament amb el projecte de recollida de pluvials del Poliesportiu conformaven aquest punt. Se li va recriminar a Muntaner la poca sensibilitat a l'hora de consensuar els projectes del POS, referint-se al projecte rebutjat del camí del Far. Aprofità Toni Muntaner les recriminacions per demanar disculpes i fer una mica de teatre, especialitat que domina amb bastant lleugeresa, com bé demostra plenari rere plenari.

La modificació de crèdit també era un punt repetit on l'oposició havia fet canviar algunes de les partides incloses, ja que s'havien ficat dins el mateix sac algunes partides de dubtosa rigorositat en el seu estudi, com la de la redacció de la revisió de les NNSS, l'acondicionament del saló de sessions, la posada en funcionament dels serveis 112 o la reposició asfàltica de vies públiques. Hem sabut que la reposició asfàltica a què es referia el darrer punt era a un carrer de Canyamel on curiosament viu un peix gros local del PP. Curiosa gent aquesta del PP. Tanmateix, la no inclusió de totes aquestes partides va ser justificada per Ferran Peñalver amb més o manco claretat i encert, segons de quin costat es miri.

Ple extraordinari de dia 16 de setembre de 2004

Plenari fet a correuita per no deixar perdre una quantiosa subvenció de la Conselleria de Turisme per a la construcció de la sala multiusos de Cala Rajada. Un sol punt a l'ordre del dia que va servir per demostrar que l'equip de govern actual pateix els mateixos defectes que els anteriors, o sia, que bada a l'hora de tramitar amb tranquil·litat les ajudes que arriben del Govern. Sabem que l'equip de govern ja tenia notícies d'aquesta subvenció molts de mesos abans de dur-la a tota pressa a plenari. Les conseqüències d'aquestes badades són les de sempre: manca d'informació a l'oposició, manca de transparència en les actuacions i, algunes vegades, errades en la tramitació de l'expedient. El tan divulgat canvi de tarannà per PP-Es GRUP és, de moment, un miratge i, per desgràcia, no veim cap símptoma de millora a curt termini.

CA'N CANTÓ
ANIMALS DE COMPANYIA

Cala Rajada Artà
Néndez Núñez,17 Ada.Costa i Llobera,23
Plaça des Pins.

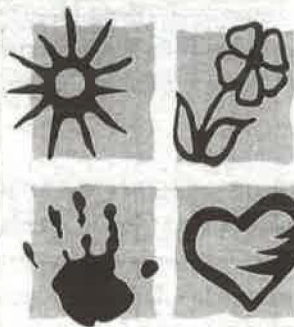
Tel 971 563238

C.B.F.

Un per aquesta foto

Diuen que la persona només assoleix la total plenitud espiritual després de tenir un fill, d'escriure un llibre i de sembrar un arbre. Podria ser, però, que més a prop que no feim comptes en trobàssim que es dediquen a apallissar una dona, a llançar un llibre als fems i a destrossar un arbre. D'aquesta darrera malifeta, estam ben segurs que hi ha brètols que en són especialistes, i ja comença a ser habitual trobar-nos amb la imatge d'un arbre trencat, com aquest jove tamarell de son Moll.

S'ha de tenir mala bava.

Ara pots fer la teva **reabilitació**, en el nostre centre amb les **següents assegurances** privades:

- Agrupación Mutua
- ASISA
- DKV
- Femenias
- Mútua General de Catalunya
- Novomedic
- Sanitas
- Sersanet-Axa
- Vitalicio

Fisioteràpia
LLUM

c/ Llum 6
Capdepera

Telèfons

971 819 308 **Daniela i Urs**
669 799 620 **Schwendimann**

Assessoria Fiscal
i comptable

Magdalena Maria Fernandez
Llicenciada en Ciències Econòmiques i Empresarials

CALA RAJADA

ARTÀ

Almirante Cervera, 22

Costa i Llobera, 55

Tel i Fax: 971 5645 51

Tel: 835049 fax 564551

Auto Escola
CAPDEPERA

VIA JUAN CARLOS I, 139 - CALA RAJADA - CAPDEPERA
Tels.: 971 56 33 53 - 971 56 32 60 · Mòbil: 629 62 31 54
(FRENTE GASOLINERA)

Fa 20 anys, Cap Vermell deia...

setembre 1984

Enmig de la campanya en defensa de la preservació de l'Agulla, de la qual "Cap Vermell" en va ser portaveu, en el mes de setembre de 1984 publicàrem una de les portades més impactants de la història d'aquesta publicació. Aquí la reproduïm, com a recordatori d'aquell crit de "Salvem l'Agulla", que aleshores anava de boca en boca. I tot i que és ben cert que l'Agulla s'ha salvat de la voràgine urbanitzadora, no ha passat així amb els seus voltants. I si no comparau aquesta fotografia amb la realitat actual. Esgarrifa.

Portalet

Capdepera no és un punt i a part, ni té menys virtuts ni més defectes que la majoria dels altres pobles, ni té per què assumir un sentiment de culpabilitat que no li correspon. La bona gent del nostre poble és molta. És més molta. Els embulladors de fil acabaran engolits per la troça dels seus propis embulls.

Aquest paràgraf venia a tomb d'un programa de TVE que duia el títol de "Xiu-Xiu", que per aquelles dates va parlar de Capdepera, amb motiu de les festes de Sant Bartomeu, i en el qual més de dos es posaren en evidència.

Grumallons

El batle, **Joan Pascual**, ens ampliava les manifestacions que havia fet en el programa "Xiu-Xiu" a propòsit de la hipotètica urbanització de l'Agulla. Venia a dir que era de parer de concedir una ampliació del sòl urbanitzable en 28/30.000 m² i, a més, de permetre la construcció en un solar entre les últimes edificacions i la platja. Això a canvi de la cessió al poble, per part de la família Balaguer, d'un terreny més o menys equivalent.

Ja sabem que, afortunadament, les idees que el batle i UM tenien, de donar per bona tal proposta –com el propi Joan Pascual ens confessava– no prosperaren.

Plaça des Sitjar

- Ja s'han posat a fer feina en el Castell. Beneïda l'hora. El passat dia 10 començaren un parell d'homes per allò que pareix més urgent: el camí de ronda.

- El Grup Ecologista de Capdepera i Cala Rajada té previst organitzar, el proper dia 21, una taula rodona entorn,

com no?, del tema de Cala Agulla. Segons ens digueren els organitzadors, pensaven convidar-hi un representant de cada partit polític, un representant del GOB, i el senyor Balaguer.

- El mes passat vos parlàvem de la perillositat de la carretera de son Servera, amb mtoiu d'un accident mortal. D'aleshores ençà ja n'hi ha hagut un altre. Aquesta vegada va ser una turista de les Illes Canàries la que hi va perdre la vida.

Entrevistes

Felipe Sánchez Cuenca, arquitecte, urbanista i senador pel PSOE ens va concedir una entrevista d'aquelles que no tenen deixa, i de la qual n'extreim algunes de les més interessants manifestacions: - *Tenim, encara, un gran repte pendent, i és el de revisar l'actual Llei del Sòl (...)* El que no varen preveure els legisladors va ser el fenomen de l'urbanisme turístic. A causa d'això s'han fet tantes barbaritats. Jo he de reconèixer que també n'he fetes algunes, sobretot per manca d'experiència (...) A mi em pareix més fàcil que n' s'urbanitzi l'Agulla vist des d'un estament insular o regional que no des de l'Ajuntament, on els interessos familiars, d'amistats, etc. cobren un pes major. Aquest és un cas que, segons el meu punt de vista, excedeix de l'àmbit municipal (...) Estic convençut que el millor per a aquesta zona seria que el pla urbanístic de l'Ajuntament contemplés una semicongelació, per no dir una congelació completa, de les noves construccions hoteleres i d'apartaments (...)

No podem seguir urbanitzant zones verges. Mai lamentarem haver deixat espais sense construir. Ja hi serem a temps. D'haver construït amb excés sí que ens podriem penedir.

És evident que el camí que s'ha seguit, de 20 anys ençà, ha estat ben distint d'aquell que Sánchez-Cuenca ens proposava.

Altres seccions

- Dècimes afuades. *Es Pastor de son Perdiu*
- Per què?
- Monòleg amb l'estel de l'auca: La revolució dels estels. *Joan Rai*
- Dedicat a la primera injustícia d'aquest Ajuntament. *Sebastià Nebot*
- Materials per a la nostra història: L'escola de finals del segle XIX; l'escola parroquial. *Pep Terrassa*
- Història de Capdepera, capítol XIX. *Joan Sancho Alzamora "Coll"*
- Proposició de Llei del PSM per a la declaració de cala Agulla, cala Moltó, cala Mesquida i cap d'es Freu, com a àrea natural d'especial interès.
- L'especial interès de cala Agulla, cala Moltó, cap d'es Freu i cala Mesquida. *Grup Ecologista de Capdepera i Cala Rajada*
- Avui amb... el joc infantil. *Llapis, tinta, tinter*
- Història del Carnaval de Capdepera. *Maria Isabel Lliteres Flaquer*
- Sant Bartomeu. *Maria Àngela Melis Vila*
- Esports

Nota de premsa d'EU-EV de Capdepera Dimarts, 28 de setembre de 2004

Des de fa un any i mig el departament de medi ambient està aturat i sense personal, a més les úniques iniciatives que s'han dut a terme han estat proposades d'EU-EV.

EU-EV de Capdepera denuncia la passivitat del Consistori en matèria medi ambiental.

Falten 3 mesos per acabar l'any i encara no han sortit les places de tècnic de medi ambient, zelador de medi ambient ni les de brigada verda i ni tan sols tenen clares les funcions que ha de tenir.

Segons la regidora Maria Orts, resumir el que ha fet l'equip de govern en matèria de medi ambient es fàcil, no han fet res.

Si a dia d'avui estam discutint una ordenança municipal sobre recollida de residus i neteja viària és perquè fa quatre mesos l'equip de govern va presentar un plec de condicions de neteja viària sense tenir cap normativa que reguli la neteja de solars, ni les obligacions i prohibicions dels ciutadans per tal de mantenir el nostre municipi net... Per tant des de EU-EV es va demanar la redacció urgent d'aquesta ordenança abans d'aprovar el Plec de Condicions.

L'ordenança municipal que ens han presentat, ni tan sols, recull la recollida de residus selectiva porta a porta i l'obligatorietat que haurien de tenir els grans productors de residus (bars, restaurants, comerços, hotels) de reciclar qüestió que hauran d'incloure si volen que s'aprovi, ja que és la única forma de disminuir les tones de fems que enviem cada any a la incineradora i que fan pujar la tasa de fems any darrera any.

Respecte a la brigada verda, a principis d'any vàrem

incloure dins els pressuposts quatre places de les quals l'equip de govern no sabia quines havien de ser les seves funcions, ni tenen un projecte clar. Des de EU-EV pensam que aquesta brigada no ha de ser l'encarregada de llevar la brutícia, sinó que han d'intentar que aquesta brutícia no es generi. Han de ser els encarregats de vetlar pel compliment de les ordenances municipals en matèria ambiental, han de tenir capacitat sancionadora per disminuir els renous, acabar amb el mal estat dels solars urbans, sancionar als propietaris dels cans que no recullen els excrements... Segons la regidora roig-verda "nosaltres tenim un projecte clar per aquesta brigada amb unes funcions molt específiques que l'equip de govern encara no ha volgut discutir després de demanar-los nombroses vegades, per tant considerem molt difícil que es pugui posar en marxa a finals d'any com a declarat el batle Joan Ferrer".

És indignat que en nou mesos no hagin tengut temps de redactar les bases per treure les places de tècnic de medi ambient ni de zelador, el que demostra la manca d'interès del PP en temes ambientals.

Per altra banda, s'ha de comentar l'estat de degradació que sofreixen les àrees naturals de Cala Agulla i Cala Mesquida, durant tot l'estiu hem tengut un elevat risc d'incendis al pinar de Cala Agulla degut a la quantitat d'arbres caiguts i brutor, situació que vàrem denunciar des de EU-EV i que l'equip de govern es va comprometre a solventar abans de l'estiu i que no ha complert. Amb una moció conjunta amb el PSM també vàrem demanar que es restringís l'accés a cotxes a la zona de Cala Agulla tancant els dos accessos, però l'accés de Cala Moltó ha continuat obert tot l'estiu i els cotxes, motos i quads segueixen circulant i degradant aquesta àrea sense que la policia sancioni i els obligui a sortir de la zona.

Maria Orts. Regidora d'EU-EV.
Telf.: 606138806.

L'AJUNTAMENT DE CAPDEPERA DENUNCIA QUE MOLTES DE LES CONSTRUCCIONS QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS D'AGÈNCIES INMOBILIÀRIES I PER INTERNET TENEN GREUS INFRACIONS URBANÍSTIQUES

Des del departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Capdepera s'ha detectat que un nombre significatiu de les edificacions que hi ha en sòl rústic al nostre terme municipal i que s'ofereixen en agències immobiliàries i a través d'internet són constitutives d'infraccions urbanístiques de diferent nivell que poden arribar a afectar la totalitat de l'edificació.

Moltes d'aquestes edificacions que s'ofereixen estan en procediments disciplinaris que poden acabar bé en una important sanció (fins al 100% del cost de les obres objecte d'infracció) o fins i tot en la demolició total de la construcció.

El problema pels possibles compradors és que la majoria de les vegades desconeixen totalment la situació en què es troben els habitatges que pretenen comprar, és

a dir, el comprador pensa que adquireix una casa que compleix la legalitat en tots els sentits i realment no és així, si no tot el contrari, resulta que allò que s'està adquirint és totalment il·legal. Tot plegat pot desembocar en situacions molt desagradables.

Per això i per evitar tota la problemàtica que aquesta situació comporta, s'aconsella que tota persona que pretengui comprar o llogar una edificació al terme municipal de Capdepera acudeixi a l'Ajuntament abans de formalitzar qualsevol tipus de contracte per informar-se sobre els possibles problemes que pugui tenir aquella edificació en concret

Ajuntament de Capdepera

POETES: Carles Riba

Carles Riba i Bracons va néixer a Barcelona a l'any 1895, fou des de molt jove un humanista i un homme de lettres. Estudià Dret i Lletres a la Universitat de Barcelona i desplegà la seva activitat en les branques de la crítica literaria i la poesia.

En la seva juventud el va influir el Noucentisme per després evolucionar cap a la "Poesia Pura", en són exemple el llibre *Estances*(1919) i *Tres suites*(1937)...

Conreà, també, la literatura infantil amb llibres com *Les aventures de Perot Marrasqui*(1923) ò *Sis Joans*(1928).

Es considerat un dels mestres principals d'alguns poetes mallorquins anomenats de la generació de posguerra, com Bartomeu Rosselló Pòrcel.

Però la seva maduresa cal situar-la a la posguerra, aconseguida, en part, a partir de la dramàtica experiència de l'exili: *Elegies de Bierville*(1943), *Salvatge Cor*(1952) i *Esbós de tres oratoris*(1957), exemples de la seva plenitud poètica, el situan com a una figura de referència obligada dins la literatura catalana de la primera meitat del segle xx. Mor a Barcelona al 1959.

"Llarga, com s'allarga la nit..." (Poema del llibre *Salvatge Cor* de 1952).

**Llarga, com s'allarga la nit
de l'exiliat, quan el plora,
seu i estrany a la fosca vora,
un temps passat que fou delit,**

**ocupa el bosc esfereït,
d'on la flor i l'animal són fora,
una antiga crida sense hora;
l'oblit té mans i rostre i crit.**

**Reconec les salvatges festes
a què les potències celestes
inviten el míser i el foll:**

**quan, doblant-se en el déu que evoca,
es devora amb ell, mai sadoll,
a fil del conjur, boca a boca.**

PAU F.ALEMANY BERNAT

Reflexions elementals a l'entorn de la defensa de la toponímia

COSME AGUILÓ

(Aquest interessant article va ser publicat a la revista LLENGUA NACIONAL, núm. 34)

Fins a l'arribada del turisme de masses, a la dècada dels anys seixanta, la toponímia de les Balears es trobava en un estat de conservació ben acceptable. Em referesc a l'ús oral que en fèiem els catalanòfons, ja que tots sabem com anava l'escriptura de noms de lloc en el territori de les llengües marginades per l'estat franquista: els mapes oficials, sobretot els de l'exèrcit, reflectien totes les deformacions de percepció dels cartògrafs militars. Així sa Talaiola esdevenia Son Tavaiola, es Bauç quedava escrit es Bous i sa Barrera d'en Polla es convertia en Sa Barrera d'Ampolla. Són tres exemples entre molts. Les transformacions arribaven a adquirir caires tan surrealistes que sovint era difícil de saber quina era la fisonomia autèntica del nom que havia sofert la profunda i complicada metamorfosi. Costa de creure que hi hagi hagut un cervell tan abrandat per a convertir un Molí Paperer en un ridiculitzat Molí Popeye. A la costa nord de Formentera d'algun o alguns mapes pastura a lloure l'intrigant Abá Saduré, la primera part del qual, si prescindíssim de l'accent i no fos a Formentera, ens faria pensar amb el nom abba, provinent del llatí AQUA, que en la toponímia sarda marca amb insistència la proximitat del líquid element. Enric Ribes ens ha aclarit que no és sinó la deformació de s'Abaixadoret. Qui podria imaginar que la Montaña de los Muy Felices (o una cosa semblant, ja que faig la citació de memòria), situada dins la Catalunya Nord, correspon al Puig dels Tres Hereus? És evident que per a la ment del ximple recol·lector la frontera política del XVII no esquartera Catalunya, amb la matgeixa llengua a banda i banda de la partió, sinó que separa espanyol i francès.

El corpus onomàstic d'un país ha de ser objecte de defensa aferrissada i ha de ser considerat com un instimable bé patrimonial (allò que és en realitat), no sols pels ciutadans rasos del país en qüestió, sinó sobretot per aquells que els representen i que gestionen els seus recursos. La preocupació per a con-

servar un medi natural inalterat ha d'anar seguida per l'exigència de manteniment del nom tradicional. A més a més, cal posar en marxa un projecte normalitzador que retorni les paraules robades al territori i netegi l'edifici toponímic de les grolleries que hi han escrit amb esprais uns urbanitzadors mancats de decència i urbanitat.

Destrucció del paisatge i devastació toponímica van juntes a la carrera, i el nom novell sol ser un reflex fidel del mal gust que guia la nounada construcció. No és cosa dels darrers cent anys de la història illenca, és cosa dels tres o quatre últims decennis. L'Arxiduc no reconeixeria la costa si tornàs, i el Mossèn faria dos reials del mateix amb la llengua i els topònims, i, per dir-ho amb paraules seves extretes de les rondalles, "de ràbia se tornaria a un puat". L'un maldava per conservar un pi, l'altre per perdre un mot. Ara es cala foc al pinar i es posa setge a la llengua. Hi ha en perill molts topònims i la globalitat del discurs.

És cosa de trenta anys, deia. Abans els noms eren si fa no fa els mateixos que els que el canonge Antoni Despuig (1745-1813), ascendit més tard a cardenal, havia fet transcriure l'any 1784 en la seva joia cartogràfica tetrafoliada. L'harmonia, la calmosa lentitud de la toponímia que l'enriqueix, és paral·lela a la dels quiets paisatges que mostra l'orla de vinyetes. El fet que s'hi castellanitzin alguns genèrics és cosa imputable a la dissortada època; però, així i tot, no hi trobareu aquests fiterots que ara es claven amb insolència, impunement, sobre el terror, trencant de manera insultant la pau del conjunt. Quan passejam la vista sobre un mapa actual i llegim Capocorb, Betlem, Lluçmet, s'Àguila, Torràlitx, El Dorado..., noms tots de Lluçmajor, no fa falta que a aquest últim la borda paparra amb pretensions de re sigui marcada per a afinar-li el llautó, per altra banda ben lluent en aquest cas. Rascau-lo una mica i de seguida aflorarà la patina, bella i arcaica, de Tollerlic.

Trenta anys ens han aspergiat dorados pertot. Cala Romàntica, Bahía Grande, Bahía Azul, Shangri-la, Cala Esmeralda, Las Maravillas, Las Montañas Verdes, Sometimes, Porto Cristo Novo... són només unes petites mostres dels límits on pot arribar la curtor humana; la nostra, evidentment, que la que ho permet.

Ara trontolla fins i tot l'ús oral (i l'escrit, òbviament) dels topònims antics que sobreviuen, sols punta d'iceberg de la multitud que subjau en la documentació. És depriment sentir la insistència d'alguns membres (i companys, ja que qui subscriu també n'és soci) del GOB quan, en el millor dels casos, diuen que "anellaren uns ocells a Dragonera", o, en el pitjor, que "varen tenir que anar a Dragonera". La tendència natural de la llengua segurament deu ser la que aboca aquesta casta de noms a la pèrdua de l'article (Ruberts apareix documentat com els Ruberts

BEN FET
PARTY-SERVICE
CATERING

*Servei de
menjar, menatge
i personal a
domicili*

MÒBIL 630814336
E-mail: info@ben-fet.com

07580 Capdepera
MALLORCA

Visiti la nostra web
www.ben-fet.com

i Formentera com la Formentera), però no és la gent culta la que ha d'accelerar, i molt menys iniciar, processos com aquest, que en cas de fertilitzar podrien fer-nos arribar *a Aranjassa, *a Pil·lari, *a Cabaneta... Qui sap si fins i tot qualcú duria la gent *a Terreno i en lloc d'anar a sa Casa Blanca aterraria a Casablanca, la que, per dura i bogartiana, es degué permetre el luxe d'enviar l'article a fer punyetes!? En el vocabulari comú (ciudadà, per regla general) hom pot trobar alguna ommissió d'article paral·lela a l'esmentada. Record encara que fa uns quinze o vint anys el meu sensor lingüístic es va encendre sobtadament i va començar a parpellejar en setir per primera vegada (ara ja hi he posat call) una persona que havia de dur el llibre que escrivia a impremta, com si es tractàs de dur-lo a plaça o a missa. Supòs que no deu dir que duu els papers *a gestoria, ni deu agafar el cotxe per anar *a feina.

Arribam a les portes del segle XXI amb un patrimoni toponímic que és un autèntic tresor, però infravalorat encara per un gruix important de la societat. Dins el cofre de la fortuna hi ha peces de valor molt divers i són generalment les més antigues i les opaques les que encenen més la curiositat i animen el mercat. Hi ha alguna semblança amb el vi, que, com més vell, més fi; però les collites de despús-ahir no són gens negligibles. En el dilatat conjunt s'hi troben representades totes les pàgines de la història i, com en el tall d'una excavació arqueològica, s'hi destrien les capes sedimentàries heretades de totes les cultures que han sojornat en el trast illenc. És lògic que la darrera, la catalana, sigui la de més potència, que sovint omple els buits dels noms anteriors que ha fet desaparèixer i submergir dins la foscor dels segles. És no sols el senyal d'identificació de l'espai nominat, i molt sovint descrit, sinó també una marca inconfusible del poble que l'usa. I doncs, si aquest bagatge toponímic és un dels béns preuats de la col·lectivitat, les agressions que s'hi fan haurien de

ser penalitzades en diferents graus. Si per als danys al medi ambient s'ha creat la figura del delictes ecològic, podríem reclamar la del delictes onomàstic per als saqueigs via ciment armat, i d'altres, que es fan als noms de lloc; i si matar un voltor és més castigat que disparar a un corb marí, paral·lelament la superposició parasita, és a dir l'ofec, que protagonitza un topònim de nova planta en assaltar un nom de lloc pre-romà hauria de tenir més causa criminal que si la víctima fos un discret toponimeu del segle XIX, posem per cas.

A les illes, ecològicament protegides, es fan ara i adés campanyes de desratització. Aquí urgeix una campanya de desparasització toponímica que pari garbellets i filats per la franja costanera i les zones urbanitzades. Costaria feina i diners, però valdria la pena l'esforç, encara que només fos pel plaer de poder mostrar una cartografia neta d'adherències espúries i d'estantissos folclorismes al·loglots.

És de primera necessitat la projecció exterior dels noms de lloc autèntics amb la grafia adequada a cada cas i la localització correcta. Les guies que passegen els turistes que ens visiten no poden ser més desafortunades en aquest aspecte i en altres. Fan plorera: topònims amb grafies múltiples, on quasi sempre manca l'encertada; traduccions a l'espanyol i a les altres llengües dels visitants, localitzacions errònies... Tot això és el nostre pa de cada dia, sense comptar la garbera d'informacions falses que emblanquina la santa innocència i l'accentuada predisposició a la credibilitat dels nòrdics lectors.

Una cosa em sembla molt clara: el govern hi podria fer molt si subjectàs l'arjau amb mà de patró; però, per molt que fes no ho faria tot, car per a garantir l'èxit d'endreçar aquest tort és imprescindible que la societat en ple exigeixi el respecte que l'operació mereix. Tal com es fa, tal com s'ha de fer, amb l'idioma: amb educació, decididament, fora por.

EU-EV de Capdepera presenta moció per pintar la façana de s'Auba Vell per tancar les pintades feixistes.

Maria Orts: *"L'Ajuntament s'hauria d'apressar a donar solució a la imatge que d'aquest edifici, ple de pintades xenòfobes"*.

EU-EV de Capdepera va presentar una moció a l'Ajuntament demanant que es pintin les parets de s'Auba Vell i que s'arregli el pati interior o bé que es precinti. S'Auba Vell es troba a l'espera que al 2005 es construeixi un edifici multiusos, però ara mateix es troba en un estat lamentable: tot ple de pintades, moltes d'elles xenòfobes, brut i ple d'escombraries.

Aquest espai té un important ús públic ja que s'hi troba ubicada la biblioteca municipal i s'utilitza per dur a terme el projecte d'Escola Viva, al qual acudeixen un nombre considerable de nins per a realitzar diferents activitats, las quals es veuen afectades pel mal estat de l'edifici,

sobretot del pati. "És una vergonya que els nostres nins hagin d'anar a l'Escola Viva i trobar-se amb aquest panorama, quan amb una inversió mínima es podria millorar notablement la imatge", ens comenta Maria Orts.

Pel grup roig i verd tan sols es necessitaria pintar les parets i netejar el pati, o bé precintat-lo, ja que no es pot esperar a començar les obres de la futura sala multiusos per donar una solució a aquest problema.

Maria Orts

FLORA NOSTRA

Els endemismes dins el nostre municipi

per Felip Esteva Castro

TÀXON: CYCLAMEN BALEARICUM

FAMÍLIA: PRIMULÀCIES

NOM COMÚ: PA PORCÍ, RAPA DE PORC

COMUNITAT: CL. ONONIDO-ROSMARINETEA ASS.PASTINACETUM LUCIDAE O ASS. TEUCRIETUM SUBSPINOSI (Com acompanyant dins les dues associacions)

DESCRIPCIÓ DE LA PLANTA: Planta perenne tuberculosa. Fulles amb el tronc molt llarg, amb diverses tonalitats de verds per damunt i purpúries pel revers. Flors suament oloroses, blanques o rosades girades cap a terra.

FLORACIÓ: De març a juny

HÀBITAT: És una planta que es troba una mica pertot. Està considerada impròpiament com una espècie característica de l'alzinar, però també es troba a altres comunitats arbòries (oliverars) i arbustives, replans, enclotxes, talussos, macades de torrents, rossegueres. La podem trobar a qualsevol altura, des del nivell de la mar fins als cims s alts de la serra.

DISTRIBUCIÓ: Balears (Mallorca, Menorca, Cabrera, Eivissa) i sud de França

DISTRIBUCIÓ DINS EL MUNICIPI: Dins l'hàbitat descrit abans, gairebé la podem trobar per qualsevol racó del municipi. On he vist unes catifes molt esponeroses és dalt del torrent de Canyamel, un poc abans d'arribar a l'estany i a l'alzinar de s'Heretat.

OBSERVACIONS: És una planta molt bella, tant de fulla com de flor, sempre està un poc amagada entre el rocam i les enclotxes. Fa una patata molt apreciada pels porcs, d'aquí un dels seus noms.

